

MIGRANT INTEGRATION POLICY INDEX III POLSKA

MIPEX III

WWW.MIPEX.EU

MIGRANT INTEGRATION POLICY INDEX III POLSKA

Thomas Huddleston, Jan Niessen we współpracy z
Eadaoin Ní Chaoimh oraz Emilie White

WWW.MIPEX.EU

MIPEX III powstał w ramach projektu *Outcomes for Policy Change*, współfinansowanego przez Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

Jest to skrócone tłumaczenie publikacji Migrant Integration Policy Index III zawierające podsumowanie wyników dla Polski.

Opublikowano w Brukseli przez British Council oraz Migration Policy Group, luty 2011.

© 2011 Migrant Integration Policy Index. British Council oraz Migration Policy Group.

Druga edycja Migrant Integration Policy Index (Indeksu Polityki Integracji Imigrantów) została opublikowana we wrześniu 2007 przez British Council oraz Migration Policy Group. Edycja pilotażowa została opublikowana w roku 2005 jako European Civic Citizenship and Inclusion Index, opracowany przez British Council, Migration Policy Group oraz Foreign Policy Centre.

Treść niniejszej publikacji może być powielana, przechowywana oraz drukowana na użytek własny; fragmenty publikacji, treści strony internetowej, bazy danych oraz produktów multimedialnych MIPEX mogą być wykorzystywane w dokumentach, prezentacjach, blogach, stronach internetowych oraz materiałach dydaktycznych pod warunkiem podania Migrant Integration Policy Index jako źródła oraz British Council i Policy Migration Group jako właścicieli praw autorskich. Pytania dotyczące wykorzystania publikacji w celach komercyjnych, na forum publicznym, jak również tłumaczeń należy kierować pod adresem: info@mipex.eu.

Cytowanie raportu MIPEX w celach naukowych: Thomas Huddleston *et al*, Migrant Integration Policy Index (2011). W innych celach można określać projekt jako MIPEX 2011.

Strona internetowa, na której zamieszczono wszystkie wyniki MIPEX, bazę internetową oraz informacje na temat planowanych wydarzeń w Europie i Ameryce Północnej: www.mipex.eu

Kontakt: info@mipex.eu

Odpowiedzialność za poglądy oraz opinie wyrażone w tej publikacji spoczywa na autorach projektu. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za te poglądy ani za sposób w jaki mogą one zostać wykorzystane.

SPIS TREŚCI

MIPEX III

Podziękowania	2
List poparcia	4
Wstęp	6
Przewodnik	8
Kluczowe wnioski	10
Obszary polityki:	
Mobilność na rynku pracy	12
Łączenie rodzin	14
Edukacja	16
Partycypacja polityczna	18
Pobyt długoterminowy	20
Dostęp do obywatelstwa	22
Antydyskryminacja	24
Profil kraju:	
PL Polska	26
Aneks: Lista wskaźników	32

PODZIĘKOWANIA

Zespół koordynacyjny MIPEX:

Anita Cassidy, Project Assistant, British Council

Pia Ehlers, Communications Manager, British Council

Jim Hollington, MIPEX III Project Director, British Council

Thomas Huddleston, Central Research Coordinator,
Migration Policy Group

Elodie Journeau, Research Assistant, Migration Policy
Group

Eadaoin Ni Chaoimh, Research Assistant, Migration
Policy Group

Jan Niessen, MIPEX III Project Director, Migration Policy
Group

Keti Tskitishvili, Senior Project Manager, British Council

Emilie White, Communications Manager, Migration Policy
Group

Współpraca:

Trzecia edycja projektu MIPEX jest oparta na szerokiej i długoterminowej współpracy zaufanych partnerów, ekspertów oraz osób wspierających prace nad projektem.

Jesteśmy niezmiernie wdzięczni naszym partnerom badawczym: Philippe De Bruycker, Dirk Jacobs oraz Yves Pascouau z Uniwersytetu Libre de Bruxelles; Kay Hailbrunner z Uniwersytetu w Konstancji; Judit Toth z Uniwersytetu w Szeged; Alistair Ross z London Metropolitan University oraz Isabelle Chopin, Executive Editor w European Anti-Discrimination Law Review. Dziękujemy również Barbarze Herman za jej analizę korelacyjną wyników.

Pragniemy podziękować wszystkim, którzy udzielili nam cennej pomocy w ramach konsultacji z ekspertami oraz podmiotami polityki.

Jesteśmy również niezmiernie wdzięczni członkom naszej sieci partnerów za ich energię i zaangażowanie na rzecz MIPEX: **Austria:** Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen (Counselling Centre for Migrants); **Belgia:** King Baudouin Foundation; **Bułgaria:** Open Society Institute – Sofia; **Cypr:** KISA – Action for Equality, Support and Anti-Racism; **Czechy:** People in Need and Multicultural Center Prague; **Dania:** DRC – Danish Refugee Council; **Finlandia:** Think Tank e2; **Francja:** France Terre d'Asile and Terra Nova; **Grecja:** i-RED: Institute for Rights, Equality & Diversity and Hellenic League for Human Rights; **Hiszpania:** CIDOB – Barcelona Centre for International Affairs; **Holandia:** FORUM – Institute for Multicultural Affairs; **Irlandia:** Immigrant Council of Ireland; **Kanada:** Maytree Foundation and ACS – The Association for Canadian Studies; **Litwa:** Institute for Social Research; **Luksemburg:** ASTI-Association de Soutien des Travailleurs Immigrés; **Łotwa:** Providus – Center for Public Policy; **Niemcy:** Heinrich Böll Foundation; **Norwegia:** KIM-Norway's Contact Committee for Migrants and Authorities; **Polska:** Instytut Spraw Publicznych (Institute for Public Affairs); **Portugalia:** Calouste Gulbenkian Foundation; **Rumunia:** Soros Foundation Romania; **Słowacja:** IVO – Institute for Public Affairs; **Stany Zjednoczone:** Immigration Policy Centre – American Immigration Council; **Szwecja:** Swedish Red Cross; **Szwajcaria:** SFM – Swiss Forum for Migration and Population Studies and the Lucerne University of Applied Sciences and Arts – Social Work; **Węgry:** Menedék – Hungarian Association for Migrants; **Włochy:** Fondazione ISMU; **Zjednoczone Królestwo:** Runnymede Trust and Immigration Advisory Service.

Jesteśmy również wdzięczni oddziałom British Council w następujących krajach: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Republika Czeska, Dania, Estonia, Finlandia, Grecja, Holandia, Irlandia, Kanada, Litwa, Łotwa, Malta, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwajcaria, Węgry, Włochy, Zjednoczone Królestwo oraz Stany Zjednoczone za cenną współpracę i wsparcie.

Na koniec, chcielibyśmy wyrazić swoje szczerze uznanie dla naszych ekspertów, recenzentów, badaczy przygotowujących profile poszczególnych krajów, których dogłębna i szczegółowa wiedza pozwoliła na uzyskanie danych porównawczych, stanowiących podstawę projektu MIPEX. Nazwiska oraz szczegółowe informacje są dostępne na www.mipex.eu

Austria: Norbert Bichl, Barbara Herzog-Punzenberger, Karin König, Albert Kraler, Bernard Perchinig, Klaus Starl, Katrin Wladash; **Belgia:** Emmanuelle Bribosa, Perrine Devleeshouwer, Isabelle Doyen, Thomas Huddleston, Dirk Jacobs, Rachel Laget, Julie Ringelheim, Dirk Vanheule; **Bułgaria:** Esen Fikri, Margarita Ilieva, Marinela Radeva, Zvezda Vankova, Penka Vasileva; **Cypr:** Lambros Baltiotis, Nicoletta Charalambidou, Corina Demetriou, Elena Markou, Nikos Trimikliniotis, Michalinos Zembylar; **Czechy:** Jakob Hurrle, Pavla Boucková, Magda Faltova, Vera Honuskova, Pavla Hredecna, Mila Hutyrova, Petr Novotny; **Dania:** Bente Bondebjerg, Christian Horst, Ulla Iben Jensen, Pia Justesen, Per Mouritsen, Mandana Zarrehparvar; **Estonia:** Laura Kirss, Marianne Meior, Vadim Poleshchuk, Raivo Vetik; **Finlandia:** Juhani Kortteinen, Jouko Lehti, Leena Lestinen, Perttu Salmenhaara, Pasi Saukkonen; **Francja:** Sophie Latraverse, Françoise Lorcerie, Jean-Eric Malabre, Emmanuelle Néraudau, Marie Raynal, Patrick Simon, Matthieu Tardis; **Grecja:** Dimitris Hormoritos, Eirini Gounari, Ruby Gropes, Panayota Papoula-Tzelepi, Miltos Pavlou, Nassos Teodoridis; **Holandia:** Pieter Boeles, Guus Extra, Leyla Hamidi, Rikki Holtmaat, Gerrie Lodder, Urszula Kiwara; **Irlandia:** Denise Charlton, Liam Coakley, Niall Crowley, John Handoll, Maureen Killeavy, Piaras MacEinri, Orlagh O'Farrel; **Kanada:** Siddharth Bannerjee, Noel Burke, Peter Carver, Gerard Gall, Ratna Ghosh, Jack Jedwab, Herbert Marx, Jeff Poirie; **Litwa:** Gediminas Andriukaitis, Egle Samuchovaite, Jolanta Samuolyte, Vida Beresneviute, Vaiva Zuzeviciute; **Łotwa:** Dace Akule, Alexei Dimitrov, Gita Feldhune, Marija Golubeva, Boris Koltchnaov; **Luksemburg:** Francois Moyse, Serge Kollwelter, Frederic Mertz, Claudia Hartmann; **Malta:** Eugene Buttigeg, Therese C. Cachia, Tonio Ellul, Charmaine Grech, Peter Max; **Niemcy:** Kay Hailbronner, Yasemin Karakasoglu, Holger Kolb, Maria Kotsina, Matthias Mahlmann, Frauke Miera, Shannon Pfohman; **Norwegia:** Anders Bakken, Ronald Craig, Halvor Frihagen, Steven Meglitsch, Kari Helene Partapouli; **Polska:** Łukasz Bojarski, Agata Górny, Krystyna Iglicka, Piotr Kaźmierkiewicz, Witold Klaus, Dorota Misiejuk; **Portugalia:** Graca Fonseca,

Lucinda Fonseca, Maria João Hortas, Florbela Luis de Sousa, Manuel Malheiros, Miguel Patricio; **Rumunia:** Andreea Craciun, Constantin Husti-Radule, Iustina Ionescu, Romanita Iordache, Stefan Leonescu, Smaranda Witec; **Słowacja:** Zuzana Bargerova, Olga Gyarfasova, Jana Kadlecikova, Elena Gallora Kriglerova, Marcela Maslova, Peter Varga; **Słowenia:** Meira Hot, Neza Kogovsek, Felicita Medved, Katarina Verbar-Sternad; **Hiszpania:** Rosa Aparicio-Gomez, Lorenzo Cachón, Alia Chahin, Mariona Illamola, Eduardo Rojo, Elena Sanchez, Ricard Zapata; **Szwecja:** Pieter Bevelander, Nihad Bunar, Anna Dahlbom, Paul Lappalainen, Per Norberg; **Szwajcaria:** Gianni D'Amato, Weibke Doering, Denise Efionayi-Mäder, Rosita Fibbi, Bülent Kaya, Bernhard Soland, Nicole Wichmann; **Węgry:** Lilla Farkas, Akos Gocsal, András Kádár, András Kovács, Boldizsár Nagy; **Włochy:** Gian Carlo Blangiardo, Mariza Barbera, Giovanna Campani, Ennio Codini, Alessandro Maiorca, Alessandro Simoni; **Zjednoczone Królestwo:** Harris Beider, Cathryn Costello, Ian Davies, Antti Keskiisaari, Aileen McColgan, Audrey Osler, Kjartan Sveinsson; **Stany Zjednoczone:** Rebecca Smith, Michael Roffer, Lenni Benson, Melissa Lazarin, Michele Waslin, Travis Packer, Mary Giovagnoli.

LIST POPARCIA

Nasze społeczeństwa ciągle się zmieniają, stają się coraz bardziej różnorodne. Niezależnie od pochodzenia każdego z nas, wszyscy budujemy wspólną przyszłość społeczności i krajów, które zamieszkujemy, oraz wnosimy swój wkład w ich życie gospodarcze, społeczne oraz publiczne.

Każdy powinien mieć równe szanse na udział w społeczeństwie wolnym od dyskryminacji oraz od innych ograniczeń w zakresie praw podstawowych. Zasady te są zapisane w naszych konstytucjach oraz prawie międzynarodowym. Teraz nasze rządy muszą dołożyć starań aby wartość wszystkich obywateli niezależnie od tego, czy są imigrantami, znalazła wyraz w równym traktowaniu wszystkich mieszkańców danego kraju, gwarantując przybyšom z innych państw drogę bez przeszkód do obywatelstwa, oraz podejmując środki niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Indeks Polityki Integracji Migrantów stanowi dla nas narzędzie oceny, w jakim stopniu realizujemy nasze dążenia do zapewnienia równości. Pozwala nam budować naszą politykę w oparciu o solidne badania oraz wiedzę na temat doświadczeń z całego świata. MIPEX daje nam okazję do uczenia się z osiągnięć innych krajów, jak również możliwość oceny wdrażania wspólnych standardów prawnych w naszym kraju. Z niecierpliwością czekamy na wyniki projektu MIPEX 2011, by móc je wykorzystywać w celu oceny, porównania oraz poprawy wyników polityki integracji migrantów w naszych krajach.

SYGNATARIUSZE

Austria

Sandra Frauenberger, Executive City Councillor for Integration, Women's Issues, Consumer Protection and Personnel, City of Vienna

Ingrid Nikolay-Leitner, Head of the Austrian Ombud for Equal Treatment

Terezija Stoisits, Member of the Austrian Ombudsman Board

Belgia

Edouard Delruelle, Deputy Director of the Centre for Equal Opportunities and Opposition to Racism

Marie-Claire Foblets, Professor, Catholic University of Leuven (KUL), Catholic University of Brussels (KUB) and University of Antwerp

Naima Charkaoui, Director of Minderheden Forum

Bułgaria

Assoc. Prof. Petya Kabakchieva, Ph.D., Head of Sociology Department Faculty of Philosophy 'St. Clement of Ohrid' University of Sofia

Dr. Krassimir Kanev, Chairperson of the Bulgarian Helsinki Committee

Cypr

Elana Nicolaou, Commission for Administration (Ombudsman)

Eleni Mavrou, Mayor of Nicosia

Czechy

Alena Gajdusková, First Vice-Chairwoman of the Senate of the Parliament of the Czech Republic

Jan Svejnar, adviser to former Czech president Václav Havel, Director of the International Policy Center at the Gerald R. Ford School of Public Policy, a founder and Chairman of CERGE-EI in Prague

Vladimír Špidla, Former EU Commissioner for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities

Dania

Tøger Seidenfaden, Chief Editor, Politiken

Knud Vilby, Chair of the Association of Social Politics

Uzma Ahmed Andresen, Spokeswoman, hennah.dk – Network for Diversity, Citizenship and Equality

Finlandia

Nasima Razmyar, Project coordinator, Monika – Multicultural Women's Association and Refugee Woman of the Year

Anneli Jäätteenmäki, Member of the European Parliament

Astrid Thors, Minister of Migration and European Affairs

Francja

Jacqueline Costa-Lascoux, Research Director for the Centre National de la Recherche Scientifique, Centre for Political Research/Sciences Po

Patrick Lozès, Président of the Conseil Représentatif des Associations Noires

Sandrine Mazetier, MP (Socialist Party) for Paris, National Assembly

Etienne Pinte, MP (UMP) for Yvelines, National Assembly

Grecja

Ahmet Moawia, President of the Greek Forum of Migrants

Anna Triandafyllidou, Professor of the Robert Schuman Centre for Advanced Studies, European University Institute, Florence & Senior Research Fellow, Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (ELIAMEP), Athens

Vasilis Chronopoulos, Migration Policy Advisor, General Secretary of the Association of Greek-Albanian Friendship, Director of Diavritiro review

Hiszpania

Mr. Pedro Solbes, President of the Executive Committee FRIDE

Mr. Marcelino Oreja, President of the Institute for European Studies

Ms. Luisa Carlota Solé, Full Professor and Director of GEDIME. Autònoma University of Barcelona

Mr. Candido Méndez, General Secretary of the General Union of Workers (UGT)

Holandia

Adriana van Doijeweert, Chair of the Advisory Committee on Migration Affairs/ Vice -President District Court, The Hague

Prof. Dr. Han Entzinger, Professor of Migration and Integration Studies, Erasmus University Rotterdam

Mary Tupan, Executive Director of ECHO, Centre for Diversity Policy

Irlandia

Joanna McMinn, Chairperson of the Equality and Rights Alliance

Sr. Stan Kennedy, Founder and current Board Member of the Immigrant Council of Ireland

Josephine Ahern, CEO of the Integration Centre

Kanada

Maurice Basque, Director, Institut d'Etudes Acadiennes, Université de Moncton

Gerald Gall, University of Alberta

Herbert Marx, Former Minister of Justice, Province of Quebec

Minelle Mahtani, Professor, University of Toronto

Naomi Alboim, School of Policy Studies, Queens University

Litwa

Virginija Aleksejūnė, Director, Centre for Equality Advancement

Aušrinė Burneikienė, the Equal Opportunities Ombudsperson

Henrikas Mickevičius, Executive Director, Human Rights Monitoring Institute

Luksemburg

Robert Weber, Chair of LCGB, Fédération des Syndicats Chrétiens Luxembourgeois

Michel Wurth, Chair of UEL, Union des Entreprises Luxembourgeoises

Jean- Claude Reding, Chair of OGBL, Confédération Syndicale Indépendante

Łotwa

Nils Muiznieks, Chair of the European Commission against Racism and Intolerance, Director of the Advanced Social and Political Research Institute at the University of Latvia, former Minister of Social integration in Latvia

Hossam Abu Meri, Lebanese born citizen of Latvia and President of the Arabic Culture Center

Liesma Ose, Program Director, Soros Foundation-Latvia

Niemcy

Annelie Buntenbach, Federal Executive Board, Confederation of German Trade Unions

Cem Özdemir, Chair of Alliance90 / The Greens, Germany

Rita Süßmuth, former President of the German Federal Parliament

Polska

Prof. Irena Rzeplińska, The Helsinki Foundation for Human Rights

Portugalia

António Vitorino, former European Commissioner for Justice and Home Affairs

Rui Marques, Director of 'Forum Estudante,' former High Commissioner for Immigration and Intercultural Dialogue

Abdool Karim Vakil, President of the Lisbon Islamic Community

Rumunia

Renate Weber, Member of the European Parliament

Mbela Nzuzi, President of the Refugee Women Organisation in Romania

Cristina-Ancuta Pocora, Member of Parliament, President of the Commission for Equal Opportunities between Women and Men of the Chamber of Deputies

Słowacja

Peter Kresák, Head of National Office, UNHCR National Office

Michal Vasecka, Head of Centre for the Research of Ethnicity and Culture

Słowenia

Zdenka Čebašek -Travnik, Human Rights Ombudsman, Slovenia

Nedžad Grabus, Mufti, Islamic Community in the Republic of Slovenia

Szwecja

Anders Knappe, President of the Swedish Association of Local Authorities and Regions

Węgry

Lajos Aáry-Tamás, Commissioner for Educational Rights

Włochy

Natale Forlani, Director General, Directorate General for Immigration, Ministry of Labour and Social Policies

Raffaele Bracalenti, President, Psychoanalytic Institute for Social Research

José Galvez, Representative for Italy, SENAMI – National Secretariat for Migrants

Zjednoczone Królestwo

Sarah Spencer, Chair of the Equality and Diversity Forum and Deputy Director of COMPAS, Centre on Migration, Policy & Society

Aditya Chakraborty, Economics leader writer for the Guardian

Lord Dholakia, Member of the House of Lords

Lord Hylton, Member of the House of Lords

Yasmin Alibhai Brown, Journalist

WSTĘP

Czym jest Indeks Polityki Integracji Migrantów?

Indeks Polityki Integracji Migrantów (MIPEX) to przewodnik oraz w pełni interaktywne narzędzie, pozwalające na ocenę, porównanie oraz poprawę w zakresie polityki integracji. W ramach MIPEX ocenę poddano polityki integracji w 31 krajach w Europie i Ameryce Północnej. W oparciu o 148 wskaźników, Indeks prezentuje bogaty, wielowymiarowy obraz sytuacji imigrantów, ich szans na pełny udział w życiu społecznym oraz daje możliwość oceny zaangażowania poszczególnych rządów na rzecz integracji imigrantów. Ocena zarówno polityki, jak i stopnia jej wdrażania pozwala określić, w jakim stopniu wszyscy mieszkańcy mają zagwarantowane równe prawa, obowiązki i szanse.

www.mipex.eu/about

Co jest nowego w trzeciej edycji?

Trzecia edycja MIPEX uwzględniła większą liczbę krajów oraz więcej obszarów polityki, w porównaniu do poprzednich edycji. Wskazuje na nowe zjawiska w polityce integracji. Oprócz krajów z poprzedniej edycji, czyli 25 krajów Unii Europejskiej, Szwajcarii, Norwegii oraz Kanady uwzględniono Bułgarię, Rumunię oraz Stany Zjednoczone. W wyniku rozszerzenia listy badanych obszarów polityki o edukację dzieci-migrantów, do istniejących wyznaczników dotyczących mobilności na rynku pracy, łączenia rodzin, udziału w życiu politycznym, pobytu długoterminowego, dostępu do obywatelstwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji dodano 27 nowych wskaźników. Ponadto aktualizacji poddano całą listę wskaźników poprzez dodanie 40 nowych. 12 z nich obejmuje kwestie mobilności na rynku pracy, a pozostałe pozwalają ocenić jak przyjęte metody wdrażania polityki przyczyniają się do promowania lub ograniczenia udziału migrantów w życiu publicznym (poprzez np. organy konsultacyjne, testy językowe/ integracyjne).

Jakie możliwości daje nam MIPEX

MIPEX promuje przejrzystość poprzez poszerzanie wiedzy publicznej oraz zwiększanie widoczności polityk krajowych, zmian oraz trendów międzynarodowych. Nasz projekt ożywia debatę co do celów polityki państwa, stopnia jej wdrażania oraz jej wyników. Również pobudza on podmioty integracji do pozyskiwania dalszej wiedzy na temat tego, jak prawne uwarunkowania integracji w praktyce mogą sprzyjać społecznej integracji.

MIPEX ocenia w jakim stopniu wszyscy mieszkańcy mają zagwarantowane równe prawa i obowiązki oraz dostęp do dedykowanych form pomocy, niezbędnych do zapewnienia im równych szans. Odpowiada on również na pytania dotyczące mechanizmów egzekwowania prawa, takich jak sankcje; istnienia organów ds. równości oraz zakresu ich działań; roli organizacji pozarządowych oraz dialogu społecznego. W przypadku braku takich mechanizmów, podmioty polityki integracji mają podstawy do domagania się ich wprowadzenia. Tam gdzie mechanizmy takie istnieją, podmioty polityki mogą (uczyć się) skutecznie je wykorzystywać.

Kto opracowuje MIPEX?

Projekt MIPEX jest prowadzony przez British Council oraz Migration Policy Group. MIPEX zrzesza 37 organizacji działających na poziomie krajowym, w tym think-tanki, organizacje pozarządowe, fundacje, uniwersytety, instytucje badawcze oraz organy ds. równości, jak również biura British Council w 31 krajach Europy, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych.

Badania są projektowane, koordynowane i realizowane przez Migration Policy Group, we współpracy z partnerami badawczymi. Niniejsza publikacja, łącznie z wynikami oraz profilami krajów, została przygotowana przez Migration Policy Group. W 2011 roku partnerzy krajowi, w tym biura British Council, zorganizują serię prezentacji, które staną się przyczynkiem do debaty w całej Europie i Ameryce Północnej.

Niniejsza publikacja w syntetycznej formie przedstawia główne wnioski projektu. Wyniki projektu MIPEX dla Finlandii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Polski, Portugalii, Rumunii oraz Włoch są dostępne w językach narodowych. Pełne wyniki w formie interaktywnego narzędzia można znaleźć na www.mipex.eu

MIPEX III został zrealizowany w ramach projektu Outcomes for Policy Change, współfinansowanego przez Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich.

www.mipex.eu/partners

Czym są najwyższe standardy używane w projekcie MIPEX?

Dla każdego z siedmiu obszarów polityki – w tym, mobilności na rynku pracy, łączenia rodzin, edukacji, partycypacji politycznej, pobytu długoterminowego, dostępu do obywatelstwa oraz anty-dyskryminacji – MIPEX określa najwyższe Europejskiej i międzynarodowe standardy mające na celu zapewnienie równych praw, obowiązków oraz szans dla wszystkich mieszkańców. W programie prac Unii Europejskiej na lata 2010-2014 dotyczącym wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości czytamy: „cel zakładający przyznanie wszystkim porównywalnych praw, obowiązków i możliwości stanowi sedno europejskiej współpracy w dziedzinie integracji.” Zgodnie z tym założeniem, wysokie standardy sformułowano w oparciu o konwencje Rady Europy oraz dyrektywy Unii Europejskiej. W przypadkach gdzie obowiązują jedynie minimalne standardy, wykorzystywane są rekomendacje dotyczące polityki integracji dla całej Europy.

Jak są obliczane wyniki MIPEX?

Indeks zawiera 148 wskaźników integracji migrantów. Zostały one opracowane tak, aby pozwolić na ocenę istniejących rozwiązań prawnych i polityk zgodnie z najwyższymi standardami w oparciu o konsultacje z czołowymi ekspertami oraz instytucjami prowadzącymi badania porównawcze w danym obszarze polityki. Na wskaźnik polityki składa się pytanie z zakresu danego komponentu polityki w jednym z siedmiu obszarów. Na każde pytanie możliwe są trzy warianty odpowiedzi. Maksymalna liczba trzech punktów jest przyznawana kiedy dana polityka osiąga najwyższy standard równego traktowania. Wynik dwóch punktów przyznawany jest kiedy dane rozwiązanie stanowi połowiczne rozwiązanie na drodze do osiągnięcia najwyższych standardów, natomiast jeden punkt przyznaje się kiedy dana polityka jest najbardziej oddalona od najwyższych standardów. Liczba punktów 1 i 2 jest przyznawana w przypadkach, kiedy wprowadzono mniej restrykcyjne wersje dyrektyw UE, lub z powodu nierzetelnego egzekwowania danej polityki w praktyce. W przypadku, kiedy kraj nie wprowadził żadnych polityk dotyczących danego wskaźnika, automatycznie przyznawany jest 1 punkt.

W ramach każdego z 7 obszarów polityki, z wyników dla poszczególnych wskaźników obliczana jest średnia, która stanowi podstawę do określenia wyników dla czterech płaszczyzn, jakie składają się na dany aspekt polityki. Następnie obliczana jest średnia z wyników dla czterech płaszczyzn co pozwala na ustalenie wyników polityk w siedmiu obszarach krajowych, których średnia wartość

składa się na całościowy wynik dla każdego kraju. W celu stworzenia rankingu oraz porównania danych, dokonano konwersji skali od 1 do 3 na skalę od 0 do 100 w przypadku płaszczyzn i obszarów polityki, dla których właściwe jest ustalenie wyniku maksymalnego na poziomie 100 procent.

W jaki sposób zostały zebrane dane?

W odróżnieniu od indeksów opartych o opinie ekspertów, podstawą opracowania MIPEX są badania, analiza prawodawstwa oraz polityki. W każdym kraju niezależni badacze oraz praktycy z dziedziny prawa migracyjnego, edukacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji określili wyniki dla każdego kraju na podstawie publicznie dostępnych dokumentów na miesiąc maj 2010. Dla edycji z marca 2007 również uzyskaliśmy wyniki dla nowych wskaźników z wyjątkiem obszaru edukacji (który stanowi nowy obszar polityki, objęty badaniem). Wszystkie wyniki były poddane anonimowej ocenie innego eksperta. Migration Policy Group moderowała wszystkie rozbieżności, sprawdzając spójność wszystkich wypełnionych kwestionariuszy w poszczególnych obszarach polityki w różnych krajach oraz uwzględniając zmiany w czasie. Na ostatnim etapie, eksperci krajowi opracowali materiał dotyczący zmian polityk oraz powodów tych zmian.

W jaki sposób polityka rządu wpływa na integrację?

MIPEX pokazuje, jak zmiana warunków prawnych pozwala imigrantom wносить wkład w rozwój kraju przyjmującego, gdzie mają oni równy dostęp do edukacji oraz zatrudnienia, możliwość życia wraz ze swoimi rodzinami, są chronieni przed dyskryminacją oraz mogą zostać aktywnymi obywatelami.

Ponieważ polityka jest jednym z czynników mających wpływ na integrację, MIPEX może być używany jako punkt wyjściowy do ewaluacji wpływu zmian polityki na integrację w praktyce. Źródłami tych informacji są oficjalne statystyki, budżety, ewaluacje projektów, rządowe raporty, dane pozyskane przez organizacje pozarządowe, sądy oraz migrantów. Dalsze badania powinny skoncentrować się na efektach wdrażania polityki oraz odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu zmiany w polityce integracji są:

1. oparte na twardych danych oraz standardach międzynarodowych
2. finansowane oraz wdrażane
3. oceniane pod kątem wyników dla beneficjentów
4. analizowane pod kątem szerszego wpływu na całe społeczeństwo
5. ulepszone w oparciu o nowe twarde dane.

PRZEWODNIK UŻYTKOWNIKA

Podmioty polityki integracji mogą mieć problem ze znalezieniem aktualnych, pełnych danych oraz analiz na podstawie których mogliby opracować politykę, propozycje zmian i projekty mające na celu zapewnienie równości w swoim kraju. Przeciwnie, mogą oni trafić na okrojone lub przestarzałe informacje oraz słabe i niepełne dane statystyczne. Obraz sytuacji na podstawie takich danych będzie zbyt oderwany od rzeczywistości, by posłużyć do sformułowania skutecznych innowacyjnych rozwiązań.

Celem MIPEX jest rozwiązanie tego problemu poprzez zapewnienie rozbudowanego narzędzia, które umożliwia ewaluację, porównanie oraz usprawnienie polityki integracji. Badania MIPEX obejmują 31 krajów w celu przedstawienia bardzo szerokiego przeglądu polityk integracji, odzwierciedlającego zróżnicowane uwarunkowania krajowe. Przez dłuższy czas Ameryka Północna była przedstawiana jako kontynent imigracji, a Europa – jako kontynent emigracji. Niektóre kraje europejskie są wciąż tak postrzegane, (w tym wiele krajów Europy środkowej oraz kraje bałtyckie). Obecnie wiele krajów europejskich zostało uznanych za kraje imigracyjne (kraje skandynawskie, kraje Europy zachodniej oraz większość krajów Europy południowej). Co roku do tych krajach przybywa znaczna liczba osób, często większa niż liczba emigrantów. Dla niektórych krajów imigracja jest nowym zjawiskiem (w tym dla krajów Europy południowej, Czech, Finlandii oraz Irlandii), podczas gdy część krajów przyciąga migrantów-pracowników. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na www.mipex.eu.

Nasze narzędzie pozwala dogłębnie zbadać znaczenie wielu czynników, które mają wpływ na integrację migrantów, oraz korzystać ze wszystkich wyników MIPEX w celu analizy i oceny zmian polityki zarówno w przeszłości jak i przyszłości.

Rząd

Decydemtom politycznym narzędzie MIPEX daje możliwość szybkiego sprawdzenia efektów zmian polityki oraz ogólnej oceny słabych i mocnych stron ich kraju. Dzięki temu rządy mogą obserwować wyniki swojego dotychczasowego podejścia oraz zmian polityki. Narzędzie to wskazuje polityki, które uzyskały wysoką ocenę oraz wskazuje obszary wymagające poprawy. Pozwala na porównanie mocnych i słabych stron danego kraju na tle poszczególnych krajów danego regionu, kontynentu, jak również wszystkich jednocześnie. Stanowi inspirację do tworzenia polityki oraz wyciągania wniosków z jej celów, wdrażania oraz wyników. MIPEX można wykorzystać do oceny wyników już zrealizowanych polityk, jak również do przewidywania wpływu polityk w przyszłości. Ponadto, dzięki naszemu narzędziu można dalej zbierać oraz przekazywać informacje na temat finansowania, implementacji oraz ewaluacji poszczególnych polityk, dzięki czemu można ciągle polepszać politykę integracji.

www.mipex.eu/government

Rzecznictwo interesów

MIPEX, jako narzędzie pozwalające na ustalenie wartości bazowych (benchmarking), zapewnia podmiotom rzecznictwa interesów dostęp do międzynarodowych praktyk i standardów. Zarówno organizacje zajmujące się rzecznictwem interesów, jak i sami migranci mogą łączyć swoje rekomendacje oparte o doświadczenia oraz wiedzę praktyczną z wynikami badań MIPEX. Indeks nie tylko śledzi zmiany polityki, ale również może być wykorzystywany pro-aktywnie do bardziej sprawnego jej wdrażania oraz formułowania zmian w polityce na celu ułatwienie integracji. MIPEX umożliwia obserwację jak można dokonać zmian w polityce na lepsze w konkretnych obszarach oraz jak usprawnić wdrażanie istniejących polityk poprzez porównanie z podejściem krajów o najlepszych wynikach i najwyższych standardach.

www.mipex.eu/advocacy

Globalne podmioty

MIPEX może posłużyć podmiotom globalnym za punkt wyjścia do oceny wpływu międzynarodowych oraz europejskich standardów – zarówno wiążących regulacji prawnych, jak porozumień, oraz rekomendacji – na prawo i politykę krajową. Zawiera informację dotyczącą zobowiązań rządów do wdrażania tych standardów. Wskazuje które państwa nie spełniają, a które wykraczają ponad standardy; czy istnienie pewnych standardów doprowadziło do zmian i polepszenia polityki; oraz czy niektóre kraje potrzebują pomocy w przygotowaniu odpowiednich instrumentów wdrożeniowych. W tych przypadkach, gdzie jeszcze nie przyjęto standardów, można określić czy istnieje pole do przyszłej współpracy na podstawie analizy wspólnych słabych i mocnych stron.

www.mipex.eu/global-actors

Badania

Zadaniem projektu MIPEX jest zwiększenie publicznego dostępu oraz ułatwienie zastosowania wiedzy na temat polityki integracji, dlatego dzięki zaangażowaniu szeregu badaczy utworzyliśmy platformę do dokonywania porównań w obszarze integracji. MIPEX pozwala na systematyczną kategoryzację siedmiu dziedzin wiedzy eksperckiej w stosunku do 31 krajów. Ramy ewaluacyjne pozwalają ocenić poszczególne polityki na podstawie wiedzy eksperckiej w zakresie polityki i prawa. Wyniki oraz skale dają możliwość dokonywania precyzyjnych i spójnych interpretacji w oparciu o standardy równego traktowania. Istnieje możliwość zarówno pobrania pełnych wyników wraz z komentarzami ekspertów, jak i korzystania z interaktywnego narzędzia do porównywania krajów. Informacje zgromadzone w naszej bazie danych mogą być wykorzystywane do pogłębionych badań jakościowych i ilościowych nad konkretnymi obszarami polityki, do porównania poszczególnych zagadnień w różnych krajach, do oceny oddziaływania różnych czynników na politykę integracji, jak również do wyjaśnienia różnic pomiędzy poszczególnymi krajami. By zobaczyć wpływ uwarunkowań prawnych integracji z integracją społeczną, można zastosować analizę wielozmienną i spojrzeć na politykę w kontekście finansowania, wyników badań opinii społecznej oraz opinii migrantów, wyników oficjalnych ewaluacji, oraz zmian danych statystycznych dotyczących integracji.

www.mipex.eu/research

Prasa

MIPEX może być wykorzystany przez międzynarodowe oraz narodowe media jako rzetelny, szybki przewodnik po polityce integracji w różnych krajach, który daje możliwość pogłębionej obserwacji w zakresie spełniania standardów równych praw przez poszczególne kraje oraz określenia obszarów polityki w których występują zaległości. Można porównać kraje z ich sąsiadami lub innymi krajami, jak również zobaczyć co się zmieniło oraz co można wciąż zrobić, by usprawnić integrację. MIPEX jest regularnie aktualizowany, dlatego można w każdej chwili uzyskać dostęp do informacji na temat kontekstu polityki i na bieżąco śledzić najnowsze wydarzenia dotyczące integracji imigrantów oraz jej wpływu na ogół społeczeństwa. Można tu również znaleźć uzasadnienie dla dobrych i słabych wyników konkretnego kraju, jak również wykorzystać wyniki badań do osadzenia w kontekście osobistych historii i doświadczeń migrantów.

www.mipex.eu/press

KLUCZOWE WNIOSKI

WWW.MIPEX.EU/KEY-FINDINGS

Słabe i mocne strony

Przebieganie polityki 31 krajów Europy i Ameryki Północnej objętych niniejszym badaniem, można określić jako połowicznie sprzyjające integracji. Przy średnim wyniku około 50%, polityki stwarzają równie wiele ograniczeń co szans dla imigrantów by stali się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa. Pracownicy migrujący, członkowie rodzin migrantów, długoterminowi rezydenci cieszą się bezpieczeństwem, podstawowymi prawami oraz ochroną przed dyskryminacją. Migranci osiedleńcy muszą pokonywać bariery na drodze do obywatelstwa oraz udziału w życiu politycznym zaś dzieci migrantów niezależnie od kraju pochodzenia natrafiają na problemy w osiąganiu wyników i nauce w szkole.

Ranking

W grupie 10 wiodących krajów, migrantom do pewnego stopnia sprzyjają polityki w krajach Beneluksu (BE, NL), Ameryki Północnej (CA, US), krajach skandynawskich (FI, NO, SE), oraz w krajach południowej Europy (IT, PT, ES). SE jest wciąż krajem wiodącym, pomimo zmian polityki łączenia rodzin, działając na rzecz lepszej implementacji i osiągania wyników polityki równych praw i obowiązków. PT, dotrzymując kroku ES, zastosowała standardy unijne w celu zapewnienia bezpieczeństwa nabytego statusu migrantów (patrz również BE, SE). Rozbudowane polityki integracyjne w starych i nowych krajach migracji pokazują, że nie tylko tradycje odgrywają tu rolę, lecz również wola polityczna. AT, CH, Europa środkowa oraz kraje bałtyckie wciąż pozostają w tyle w dziedzinie integracji imigrantów.

Zmiany

Zmiany polityki integracyjnej następują powoli, ale mają ogromny wpływ na życie ludzi. Wyniki większości krajów poprawiły się jedynie o 1 punkt na 100-punktowej skali MIPEX. Chociaż kryzys miał wpływ na zmianę tylko niektórych polityk, cięcia finansowe mogą podważyć ich implementację, oraz wpływ na życie migrantów. Znaczące reformy nieco poprawiły możliwości integracji w GR (+10) i LU (+8), za to pogorszyły je w UK (-10). Jeżeli chodzi o zmiany w 2010 w porównaniu z 2007, 6 krajów prawie osiągnęło punkt środkowy skali MIPEX, oraz 10 krajów go przekroczyło i ciągle się rozwija. Niektóre kraje ciągle się wahają oraz albo podejmują działania sprzeczne, albo żadnych. Nowe uwarunkowania doprowadziły do niewielkiego odwrócenia kierunku zmian w 4 wiodących krajach.

Trendy

Jak wynika z naszych badań, istnieje silna pozytywna korelacja pomiędzy wynikami w poszczególnych obszarach polityki integracji. Większość krajów, które wykazują dobre (lub złe) wyniki w jednym obszarze, charakteryzują się również dobrymi (lub, odpowiednio, złymi) wynikami w innych obszarach integracji.

Mobilność na rynku pracy oraz łączenie rodzin: Rodziny migrantów mogą łatwiej się połączyć oraz brać udział w życiu społecznym w tych krajach, które pomagają wszystkim przybyszom znaleźć odpowiednią pracę. Do krajów wiodących w tej dziedzinie należą zarówno kraje tradycyjnie będące celem migracji zarobkowej jak też nowe kraje docelowe.

Mobilność na rynku pracy i edukacja: Kraje, w których imigranci mają możliwość doskonalenia swoich zawodowych umiejętności i kwalifikacji, a zatem poprawienia szans na lepszą pracę, częściej są w stanie pomóc swoim dzieciom w rozwiązywaniu określonych problemów i podejmowaniu wyzwań.

Dostęp do obywatelstwa, partycypacja polityczna, przeciwdziałanie dyskryminacji: Przybysze z innych państw są bardziej zachęceni do aktywności politycznej w tych krajach które również zachęcają ich do zostania obywatelami. W krajach gdzie rząd jest bezpośrednio odpowiedzialny jedynie przed obywatelami, na ogół imigrantom trudniej jest uzyskać obywatelstwo. Kraje które ułatwiają proces naturalizacji, również chronią wszystkich mieszkańców przez różnymi formami dyskryminacji, w tym dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne.

Łączenie rodzin a pobyt długoterminowy: Kraje gwarantują równe prawa zarówno dla członków rodzin migrantów, jak i dla rezydentów długoterminowych.

Warunki zezwolenia na pobyt: Coraz częściej osoby, które chcą się osiedlić lub połączyć z rodziną, muszą spełnić również wysokie wymagania jak te stawiane osobom które starają się o naturalizację po wielu latach pobytu.

Wykorzystanie twardych danych na rzecz poprawy polityki

Niewiele krajów przygotowuje zmiany polityki integracji w oparciu o twarde dane. Liczba imigrantów oraz wyniki testów mało nam mówią na temat tego, w jakim stopniu społeczeństwo integruje się na przestrzeni czasu. Niektóre rządy monitorują statystyki dotyczące trendów integracji, ale jeszcze mniej rządów dokonuje ewaluacji wpływu jakie ma na nie polityka. Najczęściej wykorzystywane są dane dotyczące zatrudnienia i wykształcenia migrantów. Ponadto, w wyniku upolitycznienia kwestii związanych z migracją przez partie polityczne, coraz częściej miarą powodzenia polityki są wyniki wyborów oraz badania opinii publicznej. Niezależnie od tego czy integracja stanowi priorytet czy też nie, zmiany polityki na poziomie krajowym dokonywane są w oparciu o prawo międzynarodowe oraz przykłady z innych państw. W Europie w większym stopniu sprzyjają integracji oraz wykazują zbliżone cechy te polityki krajowe, które są regulowane przez prawo unijne (łączenie rodzin, pobyt długoterminowy oraz przeciwdziałanie dyskryminacji).

0	Poważnie niesprzyjające
1–20	Niesprzyjające
21–40	Umiarkowanie niesprzyjające
41–59	Połowicznie sprzyjające
60–79	Umiarkowanie sprzyjające
80–100	Sprzyjające

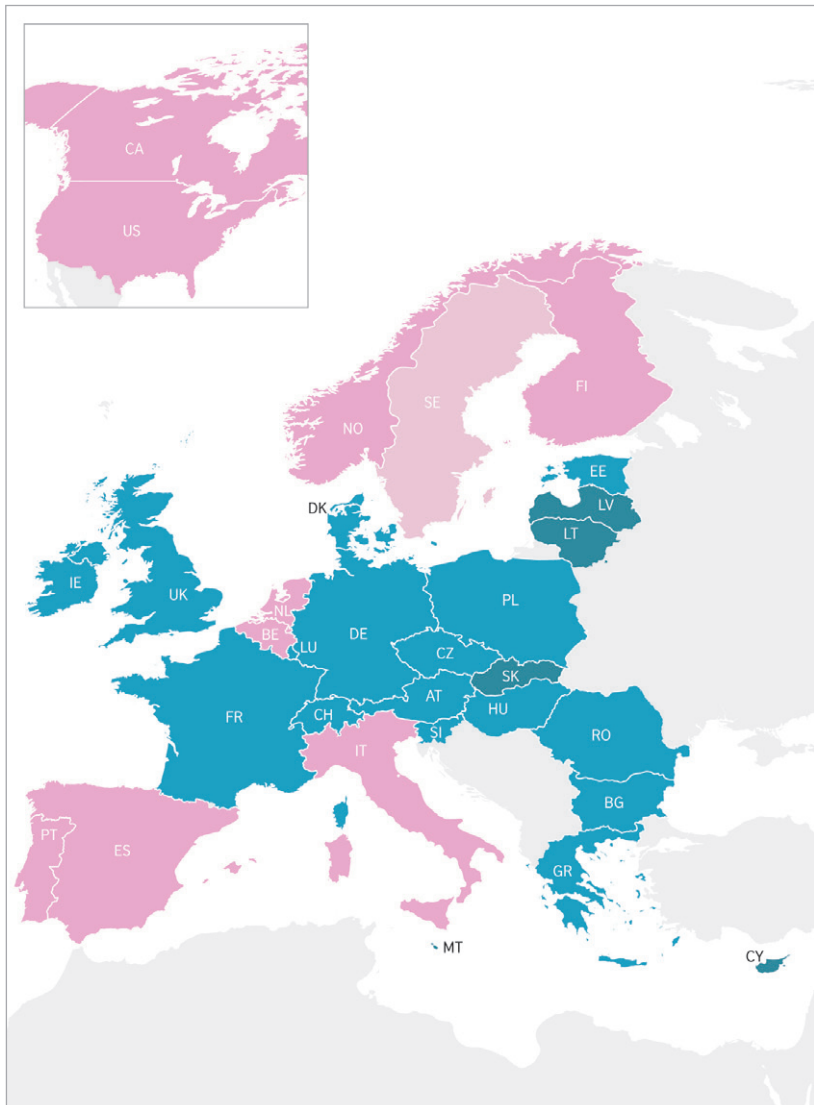
KLUCZOWE
WNIOSKI

Zmiana od czasu MIPEX

Ranking	Kraj	III*	II**
1	SE – Szwecja	83 ▼ (-1)	
2	PT – Portugalia	79 ▲ (+5)	
3	CA – Kanada	72 ▲ (+1)	
4	FI – Finlandia	69 ■ (O)	
5	NL – Holandia	68 ■ (O)	
6	BE – Belgia	67 ▲ (+4)	
7	NO – Norwegia	66 ▼ (-1)	
8	ES – Hiszpania	63 ▲ (+3)	
9	US – Stany Zjednoczone	62 ■	
10	IT – Włochy	60 ▼ (-1)	
11	LU – Luksemburg	59 ▲ (+8)	
12	DE – Niemcy	57 ▲ (+1)	
	UK – Zjednoczone Królestwo	57 ▼ (-10)	
14	DK – Dania	53 ▲ (+2)	
	Średnia UE	52 ■	
15	FR – Francja	51 ■ (O)	
16	GR – Grecja	49 ▲ (+10)	
	IE – Irlandia	49 ▲ (+1)	
18	SI – Słowenia	48 ■ (O)	
19	CZ – Czechy	46 ▲ (+4)	
	EE – Estonia	46 ▲ (+2)	
21	HU – Węgry	45 ▲ (+3)	
	RO – Rumunia	45 ■	
23	CH – Szwajcaria	43 ■ (O)	
24	AT – Austria	42 ▲ (+3)	
	PL – Polska	42 ▲ (+1)	
26	BG – Bułgaria	41 ■	
27	LT – Litwa	40 ▲ (+1)	
28	MT – Malta	37 ■ (O)	
29	SK – Słowacja	36 ■ (O)	
30	CY – Cypr	35 ■ (O)	
31	LV – Łotwa	31 ▲ (+3)	

* Całkowity wynik dotyczy Edukacji oraz sześciu pozostałych obszarów polityki.

**Ten wynik nie dotyczy Edukacji. Odzwierciedla ogólne zmiany w sześciu pozostałych obszarach zbadanych w ramach MIPEX II oraz III.

MOBILNOŚĆ NA RUNKU PRACY

WWW.MIPEX.EU/LABOUR-MARKET-MOBILITY

Najlepszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Migrant posiadający prawo pobytu oraz prawo do pracy w danym kraju ma takie same szanse na rynku pracy, jak każdy inny. Od pierwszego dnia w nowym kraju, zarówno on, jak i jego rodzina może się starać o każdy rodzaj pracy w sektorze prywatnym lub publicznym. Kwalifikacje migranta zdobyte za granicą są uznawane w nowym kraju pobytu. Może on doskonalić swoje umiejętności, biorąc udział w szkoleniach oraz studiując na tych samych warunkach finansowych co obywatele tego kraju. Państwo udziela mu wsparcia poprzez zapewnienie specyficznych potrzeb, na przykład zapewnienie specjalistycznych kursów językowych, związanych z konkretnym zawodem. Doradcy zawodowi oraz wykwalifikowani pracownicy pomagają mu ocenić swoje umiejętności i skutecznie korzystać z oferty publicznych służb zatrudnienia. Jeżeli podejmie pracę, korzysta z tych samych praw co wszyscy pracownicy w tym kraju.

Najgorszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Jest to sytuacja kiedy migrant nie ma możliwości pełnego udziału w życiu ekonomicznym nowego kraju, a jego umiejętności i ambicje się marnują. Musi on odczekać 5 lat, zanim osiągnie takie same prawa do pracy, nauki lub działalności gospodarczej, jak te które przysługują obywatelom kraju. Nawet wtedy nie uzyskuje dostępu do pracy w wielu sektorach oraz zawodach. W tym czasie musi samodzielnie szukać pracy, jest pozbawiony jakichkolwiek, czy to ogólnych czy też dedykowanych form pomocy. Ze względu na to że jego zdobyte za granicą kwalifikacje nie są uznawane w nowym kraju, jest zmuszony podjąć jakąkolwiek dostępną pracę. Pracodawcy nie zapewniają mu warunków pracy oraz poziomu opieki społecznej, które przysługują innym pracownikom.

Średni wynik

Nie wszyscy cudzoziemcy posiadający prawo pobytu z prawem do pracy cieszą się równym dostępem do krajowego rynku pracy, systemu edukacji oraz służb zatrudnienia. Na przykład, w Europie jedynie obywatelom danego kraju oraz innych państw UE przysługują równe szanse dostępu do zatrudnienia w sektorze publicznym oraz korzystają z preferencyjnego systemu uznawalności dyplomów zdobytych poza UE. Większość imigrantów

może korzystać z pomocy publicznych służb zatrudnienia. Największym problemem w tych krajach jest pomoc skierowana do określonych grup odbiorców. Rzadko kiedy służby pomocy są w stanie zaspokoić indywidualne potrzeby, w szczególności potrzeby kobiet-migrantek oraz młodzieży. Kiedy migranci podejmują pracę, przysługują im te same warunki pracy oraz dostęp do członkostwa w związkach zawodowych, co obywatelom. Pracownicy ci, chociaż płacą podatki, nie są w pełni objęci systemem opieki społecznej.

Dostęp do rynku pracy oraz do pomocy skierowanej do konkretnych grup jest lepszy w krajach o uznanej tradycji imigracji. Kraje które ograniczają dostęp do rynku pracy, również nie starają się w pełni korzystać ze zdolności i umiejętności imigrantów. Wyjątkami od tych reguł są BE, FR oraz LU, które chociaż zapewniają pomoc konkretnym grupom odbiorców, marnują potencjał imigrantów poprzez ograniczanie dostępu do wielu sektorów rynku pracy. Natomiast kraje które od niedawna przyjmują pracowników migrujących (CZ, IT, ES, PT) często traktują ich na równi z pracownikami-obywatelami, ale nie uwzględniają specyficznych problemów, które stoją przed nie-obywatelami. EE oraz RO okazały się jedynymi krajami Europy Środkowej, które w choć pewnym stopniu przygotowały się do przyszłych wyzwań związanych z migracją.

Zmiany i trendy

W porównaniu z 2007r., w roku 2010 imigranci otrzymywali większą pomoc na rynku pracy w 10 krajach. Większa liczba migrantów posiadających prawo pobytu uzyskała równy dostęp do rynku pracy oraz szkoleń w kilku nowych krajach imigracji (GR, ES, PT) oraz w Europie Środkowej (HU, PL, LV). Kraje niejednokrotnie wykorzystywały możliwości, które daje im prawo unijne, w celu poprawienia prawa krajowego. Kraje o statusie imigracyjnym poprawiły mechanizmy świadczenia pomocy skierowanej do konkretnych grup odbiorców. Na ogół, mechanizmy te są słabo rozwinięte w większości krajów. Imigranci w AT oraz DK będą mogli korzystać z kilku nowych instrumentów pomocy skierowanej na konkretne potrzeby. Uznawanie kwalifikacji migrantów będzie ułatwione w CA, PT oraz LU.

0

1–20

21–40

41–59

60–79

80–100

Poważnie niesprzyjające

Niesprzyjające

Umiarkowanie niesprzyjające

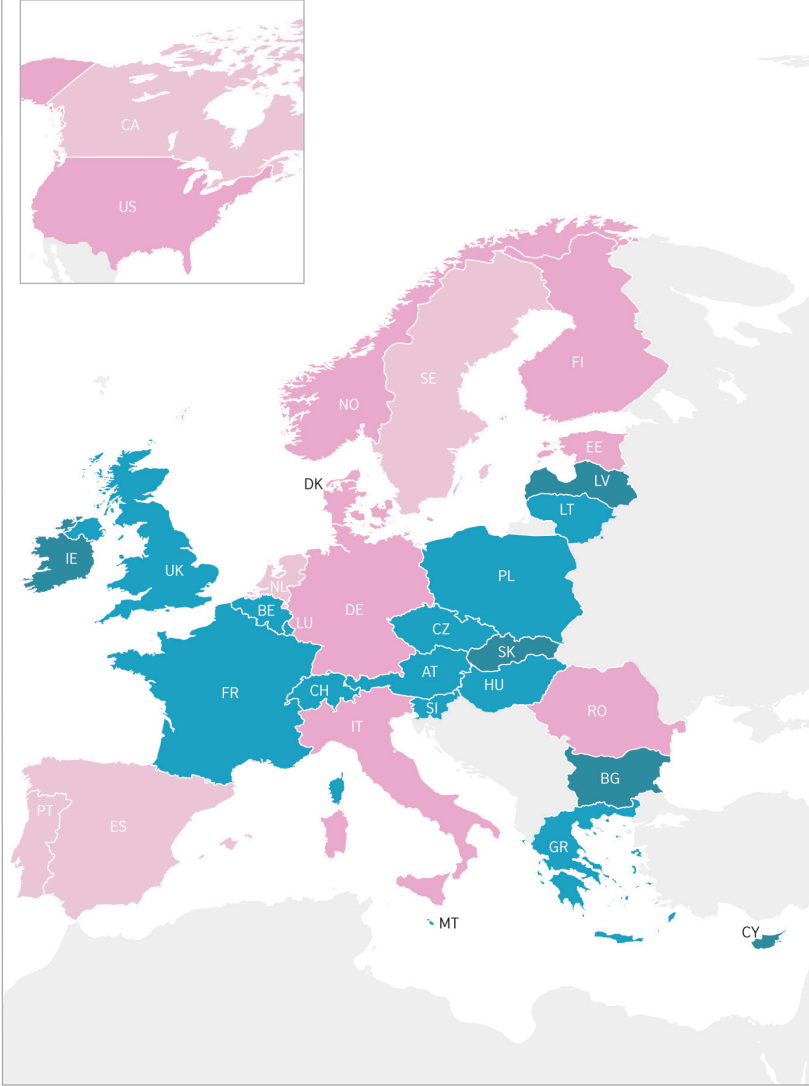
Połowicznie sprzyjające

Umiarkowanie sprzyjające

Sprzyjające

MOBILNOŚĆ NA RUNKU PRACY

Ranking	Kraj	MIPEX%	
		III	II
1	SE – Szwecja	100	■ (100)
2	PT – Portugalia	94	▲ (80)
3	NL – Holandia	85	■ (85)
4	ES – Hiszpania	84	▲ (79)
5	CA – Kanada	81	▲ (77)
6	DE – Niemcy	77	■ (77)
7	DK – Dania	73	▲ (64)
	NO – Norwegia	73	▼ (76)
9	FI – Finlandia	71	■ (71)
10	IT – Włochy	69	■ (69)
11	RO – Rumunia	68	■
	US – Stany Zjednoczone	68	■
13	EE – Estonia	65	■ (65)
	Średnia UE	57	■
14	AT – Austria	56	▲ (44)
15	CZ – Czechy	55	■ (55)
	UK – Zjednoczone Królestwo	55	■ (55)
17	BE – Belgia	53	■ (53)
	CH – Szwajcaria	53	■ (53)
19	GR – Grecja	50	▲ (45)
20	FR – Francja	49	■ (49)
21	LU – Luksemburg	48	▲ (45)
	PL – Polska	48	▲ (45)
23	LT – Litwa	46	■ (46)
24	SI – Słowenia	44	■ (44)
25	MT – Malta	43	▼ (48)
26	HU – Węgry	41	▲ (36)
27	BG – Bułgaria	40	■
28	IE – Irlandia	39	▼ (42)
29	LV – Łotwa	36	▲ (27)
30	CY – Cypr	21	■ (21)
	SK – Słowacja	21	■ (21)

ŁĄCZENIE RODZIN

WWW.MIPEX.EU/FAMILY-REUNION

Najlepszy przykład

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Rodziny, które dołączyły do migrantów, cieszą się stabilną sytuacją i mogą w pełni korzystać z życia społeczno-kulturalnego. W UE, rodzina pochodząca z kraju nie będącego członkiem UE ma takie same prawa i obowiązki, jak te przysługujące rodzinom z krajów UE migrujących do innego kraju unijnego. Po przyjeździe, migrant może złożyć wniosek o zezwolenie na pobyt dla małżonka/i lub partnera/ki, dzieci oraz rodziców i dziadków. Władze nie mają podstaw by odrzucić taki wniosek, jeżeli przedstawione informacje są prawdziwe, a pobyt danych osób nie zagraża niebezpieczeństwu kraju. Państwo wspiera integrację członków rodziny migranta poprzez zapewnienie dostępu do edukacji, zatrudnienia oraz pomocy społecznej.

Najgorszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Migrant który nie może się połączyć ze swoją rodziną, ma ograniczone szanse na integrację w kraju, w którym mieszka. By móc połączyć się z rodziną, musi odczekać kilka lat, dopóki nie otrzyma zezwolenia na pobyt długoterminowy. Nawet wtedy przepisy prawne uznają jedynie prawa członków tradycyjnej rodziny nuklearnej. Sponsory są zmuszeni do spełnienia wygórowanych warunków bez wsparcia ze strony państwa. Jedynie migranci o wysokich zarobkach, stałym zatrudnieniu oraz wysokich wynikach testów językowych/integracyjnych mogą sprowadzić swoje rodziny. Procedury są długie, drogie oraz obciążone uznaniowością. Członkowie rodziny nie posiadają prawa do pracy lub świadczeń socjalnych, dlatego są uzależnieni od migranta. Członkowie rodziny migranta nie mają prawa do samodzielnego dokumentu pobytowego nawet w przypadku rozwodu, owdowienia, lub przemocy ze strony migranta-sponsora.

Wynik średni

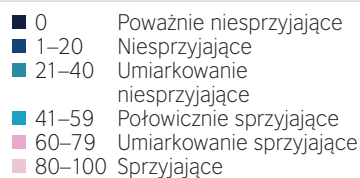
Większość migrantów w Europie oraz Ameryce Północnej korzysta z prawa do łączenia rodzin, które jedynie w ograniczonym stopniu jest dla nich korzystne oraz sprzyja integracji ich rodzin. Kraje, definiujące „rodzinę” w sposób restrykcyjny, na ogół również narzucają wygórowane oraz uciążliwe wymogi na sponsora. Natomiast kraje, które posługują się szerszymi definicjami „rodziny”, również często ograniczają listę warunków które sponsor musi spełnić, w ramach poszanowania prawa do życia rodzinnego. Ubiegający się o zezwolenie na pobyt muszą

udowodnić posiadanie „stabilnych oraz wystarczających” dochodów. Wymagana wysokość dochodów często nie jest precyzyjnie określona, lub przekracza minimum uprawniające obywateli do korzystania z pomocy społecznej. Niektóre kraje narzucają również wymogi dotyczące języka oraz integracji. Co więcej, niektóre rozszerzają te wymogi na małżonków przed przybyciem do kraju. Członkowie rodzin mają zagwarantowane zezwolenie na pobyt oraz równe prawa, ale uzyskanie odrębnego dokumentu pobytowego utrudniają długie okresy oczekiwania oraz konieczność spełnienia określonych warunków.

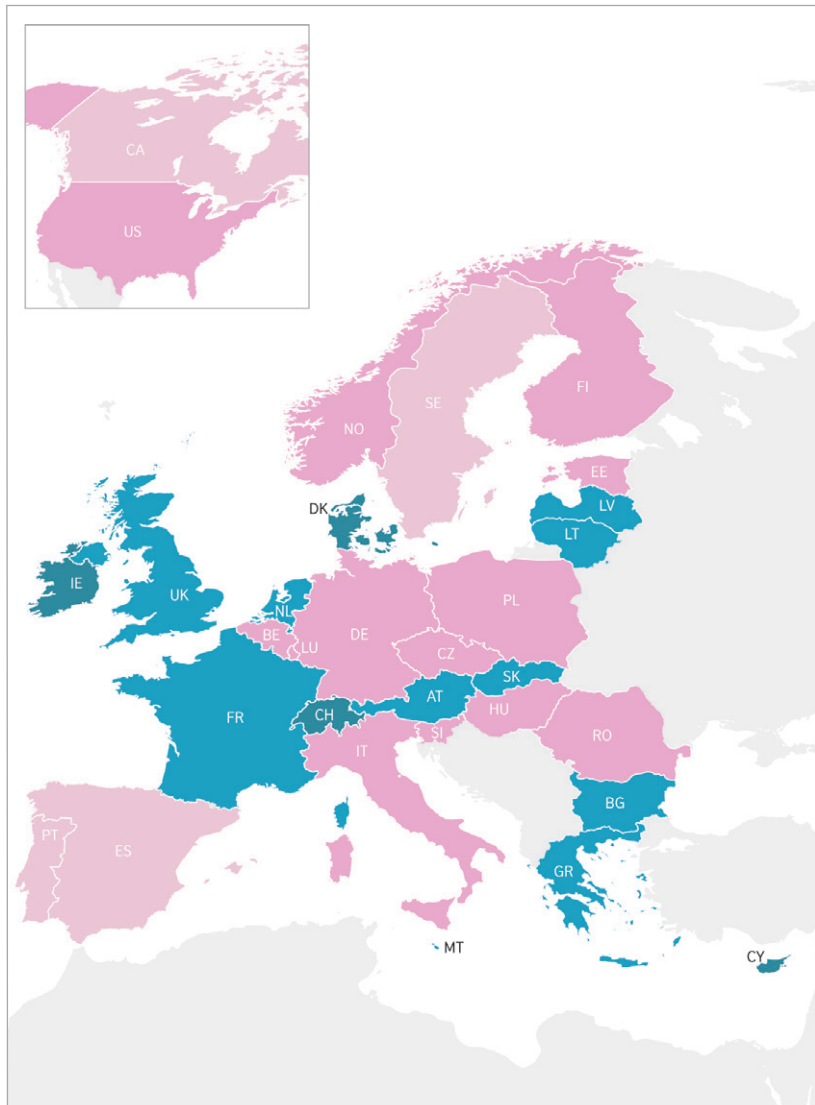
Zgwarantowanie prawo do życia rodzinnego stanowi punkt wyjścia na drodze do integracji w Ameryce Północnej, krajach skandynawskich, Europie północno-zachodniej oraz w nowych krajach imigracji zarobkowej. Spośród tych krajów, definicje rodziny oraz warunki łączenia rodzin są bardziej inkluzywne w CA niż US; w SE oraz FI niż NO, oraz w ES and PT niż w IT. Korzystne warunki prawne obecne w Europie Środkowej są realizowane przez procedury o dużym stopniu uznaniowości.

Zmiany i trendy

Nie tak wiele się zmieniło w sytuacji rodzin z krajów nie-europejskich od 2007r. a ich przyszłość pozostaje niejasna. Procedury zmieniły się na korzyść migrantów w pięciu krajach, oraz na niekorzyść w 11. Takie kraje jak GR, LU, oraz ES obecnie gwarantują podstawowe prawa oraz prawo pobytu, często w ramach dostosowania się do legislacji UE. Ponieważ są to wymogi minimalne, niewiele krajów ich nie spełnia, ale również niewiele wykracza poza nie. Decydenci często się nie zgadzają co do tego jak należy stosować warunki łączenia rodzin. Kraje które prowadzą polityki bardziej sprzyjające (BE, PT, SE), starają się ustalać wymogi dotyczące dochodów oraz warunków zamieszkania na poziomie, poniżej którego nie powinni żyć inni mieszkańcy kraju. Jednak, coraz częściej kraje imigracyjne ustalają warunki udzielania zezwolenia na pobyt na poziomie, osiągnięcie którego niekoniecznie jest wymagane w stosunku do obywateli tego kraju: wyższa granica wieku zawarcia małżeństwa (UK), wyższy poziom dochodów (AT); więcej testów (NL); również dla małżonków przebywających za granicą (NL; DE; FR; DK), towarzyszą temu wyższe opłaty oraz brak wsparcia ze strony instytucji państwowych. Warunki niekorzystne dla łączenia rodzin oraz integracji, w praktyce mogą być uznane za nieuzasadnione w świetle prawa UE (2003/86/EC). Imigranci już zaczęli wnosić sprawy przed sądy krajowe oraz Europejski Trybunał Sprawiedliwości (np. NL sprawa Chakroun).

ŁĄCZENIE
RODZIN

Ranking	Kraj	MIPEX% III	II
1	PT – Portugalia	91 ▲ (89)	
2	CA – Kanada	89 ■ (89)	
3	ES – Hiszpania	85 ▲ (76)	
4	SE – Szwecja	84 ▼ (89)	
5	SI – Słowenia	75 ■ (75)	
6	IT – Włochy	74 ▼ (78)	
7	FI – Finlandia	70 ■ (70)	
8	BE – Belgia	68 ▼ (70)	
	NO – Norwegia	68 ▼ (72)	
10	LU – Luksemburg	67 ▲ (53)	
	PL – Polska	67 ■ (67)	
	US – Stany Zjednoczone	67 ■	
13	CZ – Czechy	66 ■ (66)	
14	EE – Estonia	65 ■ (65)	
	RO – Rumunia	65 ■	
16	HU – Węgry	61 ▲ (56)	
17	DE – Niemcy	60 ▼ (62)	
	<i>Średnia UE</i>	60 ■	
18	LT – Litwa	59 ■ (59)	
19	NL – Holandia	58 ▼ (59)	
20	UK – Zjednoczone Królestwo	54 ▼ (56)	
21	SK – Słowacja	53 ■ (53)	
22	FR – Francja	52 ▼ (53)	
23	BG – Bułgaria	51 ■	
24	GR – Grecja	49 ▲ (47)	
25	MT – Malta	48 ▼ (50)	
26	LV – Łotwa	46 ■ (46)	
27	AT – Austria	41 ▼ (43)	
28	CH – Szwajcaria	40 ■ (40)	
29	CY – Cypr	39 ■ (39)	
30	DK – Dania	37 ■ (37)	
31	IE – Irlandia	34 ▼ (36)	

EDUKACJA

WWW.MIPEX.EU/EDUCATION

Najlepszy przykład

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Wszystkie dzieci oraz młodzież mieszkające w danym kraju mają równe prawo dostępu do edukacji oraz równe szanse rozwoju na poziomie od przedszkola do uniwersytetu. Wszystkie dzieci i młodzież mają dostęp do tych samych ogólnych form pomocy niezależnie od obywatelstwa. Osoba o specyficznych potrzebach związanych z doświadczeniem migracji może liczyć na odpowiednio dobrane formy pomocy. Nauczyciele są odpowiednio przygotowani do pracy z dziećmi o szczególnych potrzebach oraz w stosunku do wszystkich mają równie wysokie wymagania. Dzieci-migranci mają prawo do dodatkowych zajęć, mających na celu wyrównanie różnic edukacyjnych oraz pomoc w nauce języka. Rodzice odgrywają ważną rolę w procesie edukacyjnym, dzięki strategiom włączania rodziców w życie szkoły na każdym etapie. Dzieci oraz rodzice-migranci stwarzają nowe możliwości dla szkoły. Wszyscy uczniowie mogą uczęszczać na zajęcia o swojej ojczystej kulturze i języku. Szkoła stosuje międzykulturowe podejście przy opracowaniu programu nauczania, doborze podręczników, przygotowaniu planów zajęć oraz zatrudnianiu nauczycieli. Dzieci-migranci, wraz z innymi dziećmi oraz nauczycielami, uczą się żyć oraz rozwijać swoje umiejętności i wiedzę w kulturowo zróżnicowanym społeczeństwie.

Najgorszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

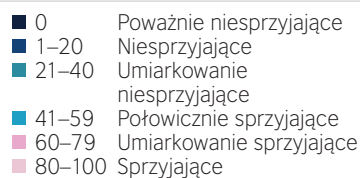
Szkoła nie jest czynnikiem przyspieszającym integrację dzieci-migrantów. Wiele dzieci mieszkających w kraju nie ma dostępu do pełnej edukacji. Jedynie wybrane szkoły oraz niektóre projekty przygotowane ad hoc zajmują się problemem integracji. Większość czasu dziecko-migrant jest traktowane tak jak inne dzieci w jego wieku. Nauczyciele mogą je postrzegać jako problem głównie ze względu na fakt, że na co dzień nie mają kontaktu z rodzicami takich dzieci, z różnorodnością kulturową i językową. Dziecko nie opanowuje całkowicie ani języka kraju pochodzenia, ani języka kraju przyjmującego, ponieważ pomoc w nauczaniu języka jest słaba lub w ogóle nie istnieje. Większość dzieci migrantów ląduje w słabych szkołach. Grono nauczycielskie nie jest zróżnicowane kulturowo, nauczyciele i pracownicy szkoły nie potrafią radzić sobie ze zróżnicowaniem kulturowym w ich szkole. Dzieci nie są uczone ani szacunku wobec ludzi pochodzących z różnych krajów, ani umiejętności współpracy.

Średni wynik

Edukacja, nowy obszar badań MIPEX, okazuje się jednym z najbardziej problematycznych obszarów polityki integracji w większości krajów. Niewiele szkół prowadzi fachową ocenę wiedzy dzieci migrantów zdobytej zagranicą. Większość dzieci przynajmniej w założeniu ma prawo od opieki przedszkolnej, jak również dostęp do edukacji obowiązkowej. Większość szkół wdrożyła ogólne mechanizmy pomocy dla dzieci w trudnej sytuacji. Dzieci-migranci mają dostęp do takich samych form pomocy, jak inne dzieci w podobnej sytuacji społeczno-ekonomicznej.

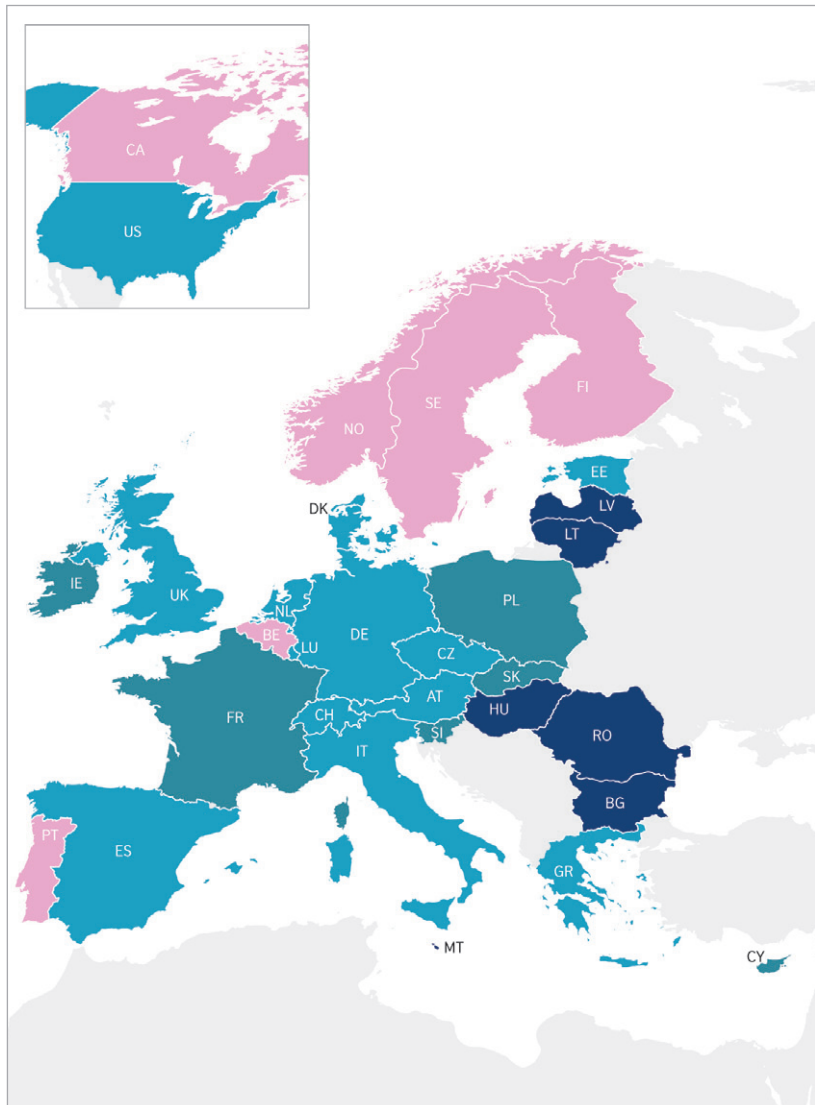
Dzieci migrantów mogą mieć jednak problemy w szkole z innych powodów niż ich koledzy, rdzenni mieszkańcy danego kraju. W praktyce od polityki konkretnej szkoły zależy, czy zwraca ona uwagę na szczególne potrzeby dzieci-migrantów, rodziców oraz nauczycieli oraz czy monitoruje wyniki prowadzonych działań. W sytuacji braku jasnych wymogów oraz uprawnień, w skali kraju wiele uczniów-migrantów nie otrzymuje należytej pomocy w trakcie pobierania nauki, w szczególności jeżeli w danej społeczności jest duża liczba dzieci-migrantów, oraz gdy zasoby są ograniczone. Młodzi migranci mają prawo do pomocy w nauce języka danego kraju, ale często poziom prowadzonych zajęć nie dorównuje ogólnemu poziomowi programu szkolnego. W niewielu krajach istnieją systemy dywersyfikacji szkoły oraz grona pedagogicznego i z tego powodu większość szkół traci możliwości i szanse związane z nauczaniem kulturowo zróżnicowanych uczniów.

Jedynie niektóre systemy edukacji w Europie dostosowują się do nowych wyzwań związanych z imigracją. Najwięcej pozytywnych zmian można odnotować w Ameryce Północnej, krajach nordyckich, oraz krajach Beneluksu. UK jest liderem wśród głównych krajów imigracyjnych; PT ma najlepszy wynik wśród nowych krajów imigracyjnych; CZ przoduje w Europie Środkowej, a EE – wśród krajów bałtyckich. Reszta krajów osiągnęła wynik poniżej 50%, a niektóre kraje – wynik zaskakująco niski (FR, IE, LV, LT, BG, HU).

EDUKACJA

Ranking	Kraj	MIPEX % III
1	SE – Szwecja	77
2	CA – Kanada	71
3	BE – Belgia	66
4	FI – Finlandia	63
	NO – Norwegia	63
	PT – Portugalia	63
7	UK – Zjednoczone Królestwo	58
8	US – Stany Zjednoczone	55
9	LU – Luksemburg	52
10	DK – Dania	51
	NL – Holandia	51
12	EE – Estonia	50
13	ES – Hiszpania	48
14	CH – Szwajcaria	45
15	AT – Austria	44
	CZ – Czechy	44
17	DE – Niemcy	43
18	GR – Grecja	42
19	IT – Włochy	41
	Średnia UE	39
20	CY – Cypr	33
21	FR – Francja	29
	PL – Polska	29
23	IE – Irlandia	25
24	SK – Słowacja	24
	SI – Słowenia	24
26	RO – Rumunia	20
27	LV – Łotwa	17
	LT – Litwa	17
29	MT – Malta	16
30	BG – Bułgaria	15
31	HU – Węgry	12

PARTYCYPACJA POLITYCZNA

WWW.MIPEX.EU/POLITICAL-PARTICIPATION

Najlepszy przykład

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

W krajach o otwartych możliwościach politycznych wszyscy mieszkańcy kraju mogą brać udział w życiu demokratycznym. Migranci cieszą się tymi samymi swobodami obywatelskimi, co obywatele. Imigrant może głosować oraz kandydować w lokalnych wyborach, oraz korzystać z podstawowych swobód politycznych po kilku latach legalnego pobytu w kraju. Może również głosować w wyborach regionalnych. Imigrant może zostać wybrany, a nawet stanąć na czele silnego i niezależnego organu konsultacyjnego ds. migracji na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym. Państwo informuje migranta o prawach politycznych, które mu przysługują oraz promuje rozwój imigranckiego społeczeństwa obywatelskiego.

Najgorszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Imigrant nie ma możliwości wpływania na decyzje polityczne, które go dotyczą, i są podejmowane na poziomie miasta, regionu lub kraju, w którym mieszka. Państwo ogranicza jego podstawowe swobody obywatelskie. Nie może on założyć stowarzyszenia, wstąpić do partii lub pracować jako dziennikarz. Jedynie obywatele kraju (oraz, w krajach członkowskich Unii Europejskiej, obywatele UE) mają prawo głosu. Rząd nie prowadzi konsultacji z imigrantami. Państwo nie prowadzi polityki na rzecz zachęcania migrantów do udziału w życiu demokratycznym. Stowarzyszenia reprezentujące interesy migrantów nie mogą liczyć na finansowanie z budżetu państwa.

Średni wynik

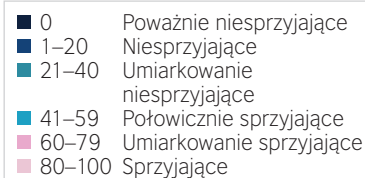
Większość migrantów ma ograniczone możliwości wpływu na kształt polityk, które ich dotyczą w życiu codziennym. W 11 krajach, głównie krajach Europy Środkowej, wciąż obowiązują ustawy ograniczające podstawowe swobody polityczne migrantów. W Europie, nie-obywatele UE mogą kandydować w wyborach samorządowych w 13 krajach objętych badaniem, a głosować w 19 krajach; w wyborach na szczeblu regionalnym mogą głosować w 7 krajach, a w wyborach ogólnokrajowym – w 2 (PT, UK). Organy konsultacyjne istnieją na poziomie lokalnym w 15 krajach, a na poziomie krajowym – w 11. Dzięki istnieniu tych organów imigranci w ograniczonym stopniu mogą mieć wpływ na polepszenie polityk. Około połowy krajów dofinansowuje działania polityczne migrantów, a jedna trzecia informuje imigrantów o ich prawach politycznych.

Nadanie migrantom swobód obywatelskich oraz politycznych praw jest oznaką, iż kraj prowadzi świadomą i pewną politykę integracyjną. Stare i nowe kraje imigracyjne mocno pod tym względem się różnią. Imigrantom nie przysługują prawie żadne z tych praw w Europie Środkowej, krajach bałtyckich, CY oraz MT. Jedynie IE oraz PT gwarantują migrantom tyle samo możliwości politycznych co wiodące kraje Europy Północnej oraz kraje nordyckie. Istnienie mniej korzystnych dla imigrantów ram prawnych w starych krajach imigracyjnych wynika albo z konieczności zmian konstytucyjnych (AT, DE, IT, ES), albo z braku woli politycznej (CA, FR, UK, US).

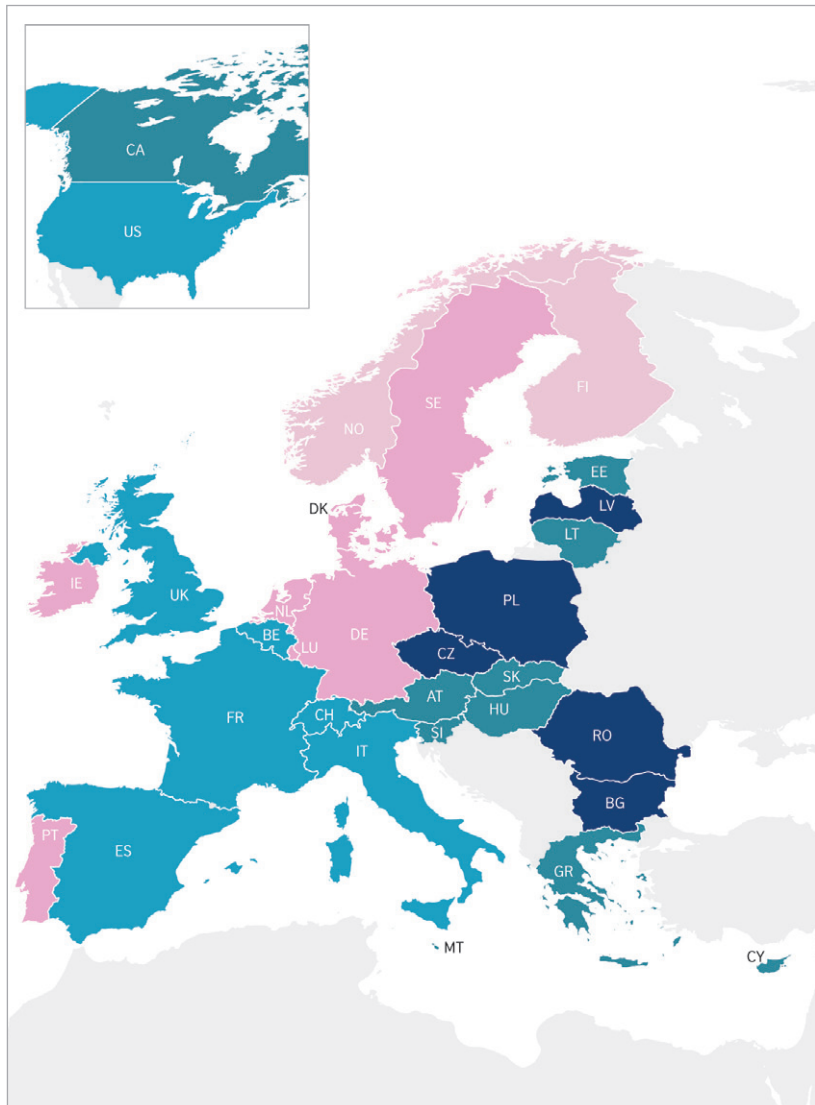
Zmiany i trendy

Możliwości udziału w życiu politycznym imigrantów poprawiły się tylko nieznacznie. Jedyny kraj, który odnotował postęp w tej dziedzinie to GR (+15), która dzięki reformie ustawy dotyczącej obywatelstwa stworzyła wiele możliwości politycznych na poziomie lokalnym. Ten przykład ilustruje wniosek z badań MIPEX, że istnienie organów konsultacyjnych nie jest alternatywą wobec nadania praw wyborczych. Kraje które, rozszerzają prawa wyborcze, również tworzą silne organy konsultacyjne.

Partycypacja polityczna staje się ważną częścią strategii integracyjnej. Organy konsultacyjne oraz prawa wyborcze po raz pierwszy pojawiły się w latach 70tych. W Europie oraz Ameryce Północnej wciąż toczą się debaty na ten temat. Głównym powodem poprawy wyników MIPEX nie jest jedynie bezpośredni wpływ legislacji UE czy Konwencji Rady Europy nr. 144. Orzecznictwo europejskich oraz krajowych sądów również sprzyja zapewnieniu podstawowych praw obywatelskich (AT, ES). Nowe kraje imigracyjne na nowo podjęły kwestie organów konsultacyjnych (FR, IE, IT, ES, PT) oraz praw wyborczych (CZ, EE, LT, SI, LU, SK, BE, GR). Jak wynika z badań MIPEX, organy konsultacyjne pojawiają się (LU, PT, CH) i znikają (BE, DK). Prawa wyborcze pozostają: trudno jest je wywalczyć, ale raz nadane prawa również trudno jest cofnąć.

**PARTYCYPACJA
POLITYCZNA**

Ranking	Kraj	MIPEX% III	II
1	NO – Norwegia	94	■ (94)
2	FI – Finlandia	87	■ (87)
3	IE – Irlandia	79	■ (79)
	NL – Holandia	79	■ (79)
5	LU – Luksemburg	78	▲ (76)
6	SE – Szwecja	75	■ (75)
7	PT – Portugalia	70	▲ (69)
8	DE – Niemcy	64	■ (64)
9	DK – Dania	62	▼ (66)
10	BE – Belgia	59	▼ (61)
	CH – Szwajcaria	59	▲ (58)
12	ES – Hiszpania	56	■ (56)
13	UK – Zjednoczone Królestwo	53	■ (53)
14	IT – Włochy	50	■ (50)
15	US – Stany Zjednoczone	45	■
16	FR – Francja	44	■ (44)
	<i>Średnia UE</i>	44	■
17	GR – Grecja	40	▲ (25)
18	CA – Kanada	38	■ (38)
19	AT – Austria	33	■ (33)
	HU – Węgry	33	■ (33)
21	EE – Estonia	28	■ (28)
	SI – Słowenia	28	■ (28)
23	CY – Cypr	25	■ (25)
	LT – Litwa	25	■ (25)
	MT – Malta	25	■ (25)
26	SK – Słowacja	21	■ (21)
27	LV – Łotwa	18	■ (18)
28	BG – Bułgaria	17	■
29	CZ – Czechy	13	■ (13)
	PL – Polska	13	■ (13)
31	RO – Rumunia	8	■

POBYT DŁUGOTERMINOWY

WWW.MIPEX.EU/LONG-TERM-RESIDENCE

Najlepszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Wszyscy legalni imigranci po określonym czasie pobytu mają prawo do osiedlenia się w danym kraju na stałe. Dla osoby ubiegającej się o zezwolenie na pobyt stały procedura jest łatwa i krótka, wystarczy wyjaśnić czy nie zostały wykorzystane nieprawidłowe lub wprowadzające w błąd dane oraz czy istnieje zagrożenie dla bezpieczeństwa. Wnioskodawca może odwołać się od każdej decyzji. Jeżeli wniosek migranta jest rozpatrzony pozytywnie, nabywa on prawa i obowiązki przysługujące obywatelom w większości sfer życia, a jego status jest pewny.

Najgorszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Status prawny imigranta jako obcokrajowca, zawsze będzie „trwale tymczasowy”, bez równych szans na integrację. Wiele typów zezwoleń na pobyt tymczasowy nie daje migrantowi możliwości ubiegania się o pobyt długoterminowy, niezależnie od tego czy spełnia on pozostałe kryteria, jak również wymóg określonego okresu pobytu w kraju. Imigrant ubiegający się o zezwolenie na pobyt długoterminowy musi spełnić wygórowane wymogi dotyczące dochodów oraz zatrudnienia. W sytuacji kiedy państwo nie zapewnia żadnych bezpłatnych kursów oraz materiałów dydaktycznych, migrant prawdopodobnie nawet nie będzie próbował zdawać bardzo trudnych oraz drogiej testów językowych oraz integracyjnych. Również po uzyskaniu zezwolenia na pobyt długoterminowy, jego status pozostaje niepewny. Migrant może wracać do kraju pochodzenia jedynie na krótkie okresy, co ma negatywny wpływ na jego plany oraz życie rodzinne.

Średni wynik

Na równi z obszarem łączenia rodzin, pobyt długoterminowy należy do stosunkowo mocnych stron polityki integracyjnej. Rezydenci długoterminowi mają prawo do pracy, nauki i emerytury na równi z obywatelami. Migranci muszą spełnić cały szereg różnych wymogów i warunków – niektóre z nich są bardziej, a niektóre mniej restrykcyjne. Posiadacze niektórych typów zezwoleń na pobyt nie mogą ubiegać się o prawo do stałego pobytu, nawet jeżeli mieszkają w kraju dłużej niż 5 lat. Wymogi, które wcześniej dotyczyły jedynie osób ubiegających się o obywatelstwo, coraz częściej

są również stawiane migrantom ubiegającym się o zezwolenie na pobyt długoterminowy. Jednak warunki uzyskania pobytu długoterminowego dają lepsze szanse na sukces. Nastawione na podstawową znajomość języka, nieco bardziej biorą pod uwagę mocne i słabe strony kandydata i łatwiej je można spełnić po odbyciu odpowiednich kursów. Decyzje dotyczące odmowy lub wycofania zezwolenia na pobyt długoterminowy pozostają w gestii państwa, chociaż przy podejmowaniu tych decyzji osobista sytuacja migranta powinna być brana pod uwagę. Istnieje możliwość odwołania się od niekorzystnych decyzji.

Większość rezydentów może uzyskać pewny status prawny oraz równe prawa w Europie Zachodniej, krajach nordyckich, oraz CA, ale nie w US. Najwięcej problemów ze spełnieniem niezbędnych warunków i wymogów mogą mieć migranci w UK, CH, DE, FR oraz AT. CY oraz GR również mają dosyć uciążliwe wymogi, ale w większości nowych krajów migracyjnych tak nie jest. Natomiast procedury wciąż w dużym stopniu pozostają obciążone uznaniowością.

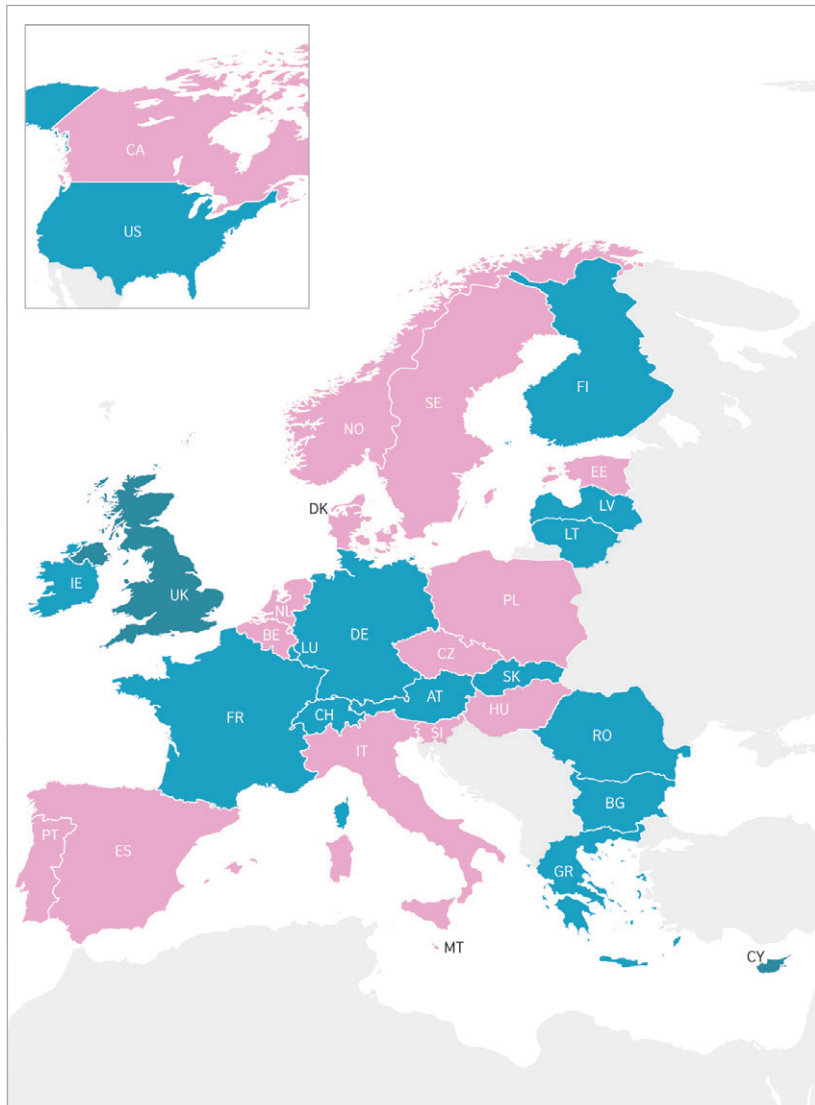
Zmiany i trendy

Potencjalni rezydenci długoterminowi w roku 2010 generalnie mieli te same możliwości i ograniczenia, co w roku 2007. Niewiele się zmieniło w zakresie minimalnych standardów unijnych. Niektóre kraje nimi objęte poprawiły swój wynik (BE +15, PT +14, ES +6). Natomiast kraje, które nie są związane wymogiem spełnienia tych standardów, mogły się znacznie cofnąć (UK -43). W obszarze zmian polityki integracyjnej, większość krajów skupia swoją uwagę na debatach aktualnie toczących się w krajach europejskich. W 1999 Niemcy były jedynym krajem, który wprowadził wymóg znajomości języka. Obecnie trend wprowadzania testów językowych i integracyjnych rozszerzył się ze starych krajów imigracji (DK, DE, UK) na nowe kraje imigracji zarobkowej na południu oraz wschodzie (CY, CZ, IT, PT). Inne zmiany są mniej wyraziste: AT, DK, PT oraz ES zachęcają studentów zagranicznych do osiedlania się, w odróżnieniu od LU oraz UK. ES oraz PT zapewniają rezydentom długoterminowym lepszą ochronę przed deportacją. Inne kraje znajdują nowe powody do odrzucania wniosków lub anulowania już wydanych zezwoleń, jak np. system punktowy (UK, DK, IT), mało precyzyjnie sformułowane zasady bezpieczeństwa (EE), lub podwójna kara (UK).

0	Poważnie niesprzyjające
1–20	Niesprzyjające
21–40	Umiarkowanie niesprzyjające
41–59	Połowicznie sprzyjające
60–79	Umiarkowanie sprzyjające
80–100	Sprzyjające

POBYT
DŁUGOTERMINOWY

Ranking	Kraj	MIPEX% III	II
1	BE – Belgia	79 ▲ (64)	
2	ES – Hiszpania	78 ▲ (72)	
	SE – Szwecja	78 ■ (78)	
4	PT – Portugalia	69 ▲ (55)	
	SI – Słowenia	69 ■ (69)	
6	NL – Holandia	68 ■ (68)	
7	EE – Estonia	67 ▼ (68)	
8	DK – Dania	66 ▲ (64)	
	IT – Włochy	66 ▼ (69)	
10	CZ – Czechy	65 ■ (65)	
	PL – Polska	65 ■ (65)	
12	MT – Malta	64 ■ (64)	
13	CA – Kanada	63 ▲ (60)	
14	NO – Norwegia	61 ■ (61)	
15	HU – Węgry	60 ▲ (54)	
16	LV – Łotwa	59 ▲ (51)	
	Średnia UE	59 ■	
17	AT – Austria	58 ▲ (54)	
	FI – Finlandia	58 ■ (58)	
19	BG – Bułgaria	57 ■	
	LT – Litwa	57 ■ (57)	
21	GR – Grecja	56 ■ (56)	
	LU – Luksemburg	56 ▼ (57)	
23	RO – Rumunia	54 ■	
24	DE – Niemcy	50 ■ (50)	
	SK – Słowacja	50 ■ (50)	
	US – Stany Zjednoczone	50 ■	
27	FR – Francja	46 ■ (46)	
28	IE – Irlandia	43 ■ (43)	
29	CH – Szwajcaria	41 ■ (41)	
30	CY – Cypr	37 ▼ (41)	
31	UK – Zjednoczone Królestwo	31 ▼ (74)	

DOSTĘP DO OBYWATELSTWA

WWW.MIPEX.EU/ACCESS-TO-NATIONALITY

Najlepszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Wszyscy rezydenci długoterminowi, którzy wiążą swoją przyszłość z danym krajem, otrzymują pełną pomoc na drodze do obywatelstwa oraz równoprawnego uczestniczenia w życiu publicznym. Wszyscy obywatele mogą mieć podwójne obywatelstwo. Dziecko imigrantów urodzone w danym kraju automatycznie nabywa obywatelstwo (*jus soli*), jak każde inne dziecko. Osoba urodzona w innym kraju może starać się o obywatelstwo po 3 latach pobytu, jeżeli spełnia warunki prawne, dotyczące niekaralności w ostatnim czasie. Spełnienie wymogu zdania testu podstawowej znajomości języka kraju jest ułatwione poprzez zapewnienie migrantom dostępu do bezpłatnych, dostosowanych do różnych potrzeb kursów i testów na wysokim poziomie profesjonalnym. Nowy obywatel cieszy się tymi samymi prawami i ochroną, co inni obywatele.

Najgorszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Kraje, w których warunki uzyskania obywatelstwa są na tyle wygórowane, że na ogół zniechęcają migrantów do ubiegania się o obywatelstwo, w dłuższej perspektywie czasowej tworzą demokratyczny, społeczny oraz ekonomiczny deficyt. Dzieci i wnuki imigrantów są wciąż traktowane jako cudzoziemcy. Imigrant nie może ubiegać się o obywatelstwo, jeżeli mieszka w kraju krócej niż 12 lat. Nowi obywatele nie mogą posiadać podwójnego obywatelstwa, chociaż inni obywatele mogą. Inne wymogi i warunki są na tyle wygórowane, że nie tylko wielu rezydentów długoterminowych ma problem z ich spełnieniem, lecz również miałyby taki problem wielu obywateli: (np. wymogi dotyczące dochodów, opłaty w wysokości 1 500 euro). Osoba ubiegająca się o obywatelstwo musi zdać wymagające, drogie i obciążone arbitralnością testy językowe oraz integracyjne. Procedura jest w dużym stopniu uznaniowa i prowadzona bez nadzoru sądowego. Nowemu obywatelowi można odebrać obywatelstwo w każdej chwili, często pozostawiając go w sytuacji bezpaństwowca.

Średni wynik

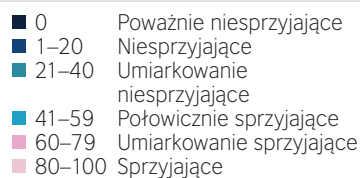
Podwójne obywatelstwo oraz zasada *jus soli* stają się normami w krajach imigracyjnych. W dużym stopniu procedury nadania obywatelstwa wciąż zniechęcają do tego wielu imigrantów, lub wręcz uniemożliwiają im to. By

móc ubiegać się o obywatelstwo, w większości krajów migranci średnio czekają łącznie 7 lat z powodu pewnych wymogów dotyczących pobytu długoterminowego. Połowa krajów uzależnia nadanie obywatelstwa od posiadania dochodów oraz poniesienia wysokich opłat. Od osób ubiegających się o obywatelstwo na ogół wymaga się znajomości języka, często na zaawansowanym, a czasami niejasno określonym poziomie. Państwo rzadko udziela pomocy w przygotowaniu się do testów. Osoba ubiegająca się o obywatelstwo może odwoływać się od niekorzystnych decyzji. Przysługują jej również określone formy ochrony przed odebraniem jej obywatelstwa oraz zostania bezpaństwowcem.

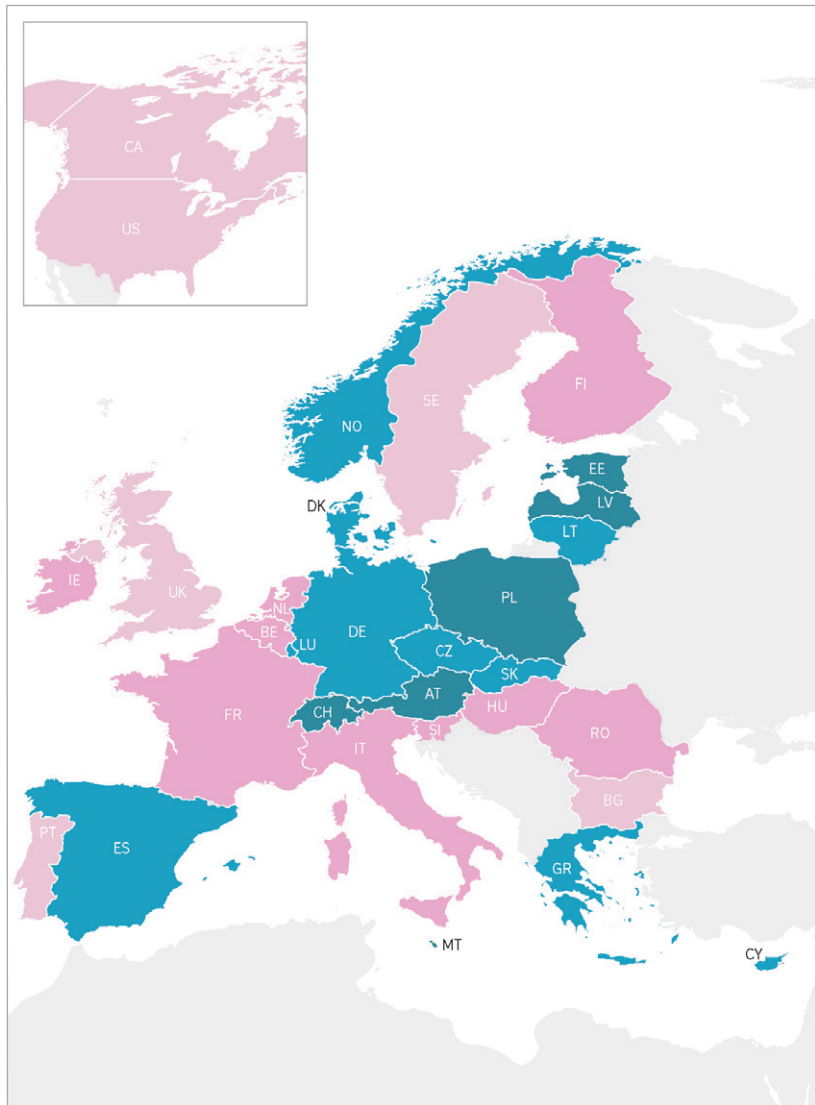
Kraje o tradycji *jus soli* (CA, US, IE, UK, FR) oraz kraje które niedawno wprowadziły reformy (BE, DE, GR, LU, SE, PT) zapewniają swoim rezydentom nieco bardziej korzystną drogę do obywatelstwa. Polityka nadania obywatelstwa jest bardziej niekorzystna w wielu nowych krajach imigracyjnych, w krajach bałtyckich, krajach Europy Środkowej, AT, CY, DK, MT oraz NO.

Zmiany i trendy

Nowe prawo dotyczące obywatelstwa poprawiło warunki integracji w GR (+39) oraz LU (+32), natomiast w UK (-16) oraz SK (-12) je nieco pogorszyło. Ponadto, niewiele się zmieniło w sytuacji przyszłych obywateli. W niektórych krajach (DE) testy są lepiej przygotowane pod względem merytorycznym, a przygotowanie się do nich jest ułatwione dzięki dostępności kursów (DE, EE oraz NL), z kolei w innych krajach opłaty znacznie wzrosły (IE, IT, UK oraz US). Nie ma zgody co do tego czy wymogi okresu pobytu, warunki oraz względy bezpieczeństwa raczej promują lub też ograniczają integrację. Wydłużenie wymaganego okresu pobytu może być postrzegane zarówno jako utrudnienie, oraz negatywny wskaźnik integracji (GR, wcześniej PT, BE), jak i „zachęta” (LU, SK, UK). Nowi obywatele będą objęci nowymi formami ochrony przed uznaniowością urzędników, możliwością wycofania obywatelstwa oraz pozostania bezpaństwowcem (DE, GR, HU, LU). Ale nowe regulacje dotyczące bezpieczeństwa w SK oraz UK (2007), oraz propozycje zmian w BE, FR, NL oraz US wiążą zagadnienia bezpieczeństwa z nowymi obywatelami. Kwestią sporną pozostaje, czy możliwość wycofania obywatelstwa osobom cudzoziemskiego pochodzenia będzie promowała bardziej bezpieczne i zintegrowane społeczeństwo.

DOSTĘP DO
OBYWATELSTWA

Ranking	Kraj	MIPEX% III	II
1	PT – Portugalia	82	■ (82)
2	SE – Szwecja	79	■ (79)
3	CA – Kanada	74	■ (74)
4	BE – Belgia	69	■ (69)
5	LU – Luksemburg	66	▲ (34)
	NL – Holandia	66	▲ (65)
7	IT – Włochy	63	▼ (65)
8	US – Stany Zjednoczone	61	■
9	FR – Francja	59	■ (59)
	DE – Niemcy	59	▲ (52)
	UK – Zjednoczone Królestwo	59	▼ (75)
12	IE – Irlandia	58	▼ (60)
13	FI – Finlandia	57	▲ (54)
	GR – Grecja	57	▲ (18)
	Średnia UE	44	■
15	NO – Norwegia	41	■ (41)
16	ES – Hiszpania	39	■ (39)
17	CH – Szwajcaria	36	■ (36)
18	PL – Polska	35	■ (35)
19	CZ – Czechy	33	■ (33)
	DK – Dania	33	■ (33)
	SI – Słowenia	33	■ (33)
22	CY – Cypr	32	■ (32)
23	HU – Węgry	31	▲ (28)
24	RO – Rumunia	29	■
25	SK – Słowacja	27	▼ (39)
26	MT – Malta	26	■ (26)
27	BG – Bułgaria	24	■
28	AT – Austria	22	■ (22)
29	LT – Litwa	20	■ (20)
30	EE – Estonia	16	▲ (15)
31	LV – Łotwa	15	▼ (16)

ANTYDYSKRYMINACJA

WWW.MIPEX.EU/ANTI-DISCRIMINATION

Najlepszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Wszyscy rezydenci, niezależnie od ich pochodzenia, mogą bronić się przed dyskryminacją i cieszyć się równymi szansami. Każdy mieszkaniec kraju może złożyć sprawę w sądzie o każdą formę dyskryminacji, w tym o stosowanie uprzedzeń rasowych jak czynnika postępowania, lub o nawoływanie do nienawiści. Te formy dyskryminacji są nielegalne we wszystkich obszarach życia publicznego, w tym edukacji, zatrudnieniu, przestrzeni publicznej, mieszkalnictwie oraz opiece społecznej. Osoba, która padła ofiarą dyskryminacji, może dochodzić sprawiedliwości dzięki dobremu egzekwowaniu obowiązującej legislacji. W podjęciu kroków prawnych taka osoba dostaje wsparcie od organów ds. równości oraz organizacji pozarządowych. Sądy używają szerokiego wachlarza sankcji by zapobiegać oraz naprawiać skutki dyskryminacji. Państwo wprowadziło pozytywne obowiązki oraz działania, które zachęcają inne instytucje do zmian. W polityce zatrudnienia obowiązuje zasada wyboru najlepszej osoby na dane stanowisko, jednocześnie biorąc pod uwagę charakterystykę społeczności, która korzysta z usług danej instytucji.

Najgorszy przypadek

Stanowi syntezę polityk krajowych stosowanych według stanu na maj 2010 w co najmniej jednym z 31 krajów.

Ludzie mogą ograniczać możliwości innych ze względu na ich rasę, religię, pochodzenie. Osoba, która padła ofiarą dyskryminacji, jeżeli zdecyduje się wytoczyć sprawę w sądzie, nie otrzymuje pomocy prawnej, pomocy tłumaczy lub wsparcia ze strony organizacji pozarządowych. Ciężar dowodu leży po stronie osoby, która padła ofiarą dyskryminacji. Jeżeli taka osoba nie zostanie zniechęcona przez długotrwałe procedury, to prawdopodobnie zniechęcą ją to, że sankcje mają jedynie symboliczny charakter. Ofiara dyskryminacji również nie może liczyć na pomoc słabych organów ds. równości, powołanych i kontrolowanych przez rząd.

Średni wynik

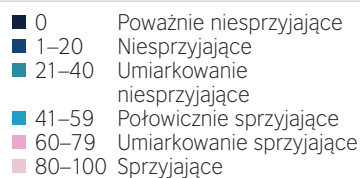
Europa oraz Ameryka Północna mają lepsze wskaźniki w obszarze polityki antydyskryminacyjnej niż w innych obszarach polityki integracyjnej. Podmioty publiczne w większości dziedzin życia nie mogą dyskryminować nikogo ze względu na jego rasę, etniczność lub religię. Sytuacja wygląda nieco odmiennie, jeżeli chodzi o

dyskryminację ze względu na narodowość lub ze względu na inne czynniki. Na ogół ofiara dyskryminacji domagająca się zadośćuczynienia, może skorzystać z ochrony prawa antydyskryminacyjnego, pomocy prawnej oraz pomocy tłumaczy, natomiast ciężar dowodu leży po obu stronach. Organizacje pozarządowe powinny mieć mocniejszą pozycję prawną, by móc reprezentować ofiary dyskryminacji, inicjować powództwa grupowe oraz stosować tzw. testy dyskryminacyjne. Głównym obszarem słabości jest polityka równościowa. Państwo nie może zagwarantować sytuacji, w której osoby oraz firmy świadczące usługi w swojej codziennej pracy również promowałyby równość. Niewiele organów ds. równości ma pełne umocowanie prawne oraz niezależność niezbędną do efektywnego wspierania ofiar dyskryminacji.

Najlepszą ochronę przed dyskryminacją zapewniają kraje Ameryki Północnej oraz UK, SE, BE and FR. Liderzy wciąż pracują nad ułatwieniem stosowania oraz egzekwowania prawa. PT, RO, BG oraz HU zaczynają stosować nową legislację w jej pełnym wymiarze. Kraje bałtyckie, MT oraz AT wprowadziły jedynie minimum prawne wymagane przez UE; PL oraz CH zdecydowanie nie spełniają standardów. Pozostałe kraje (CZ, DE, DK, ES) zapewniają szersze formy ochrony, które jednak są wciąż mało efektywne ze względu na słabą politykę równościową.

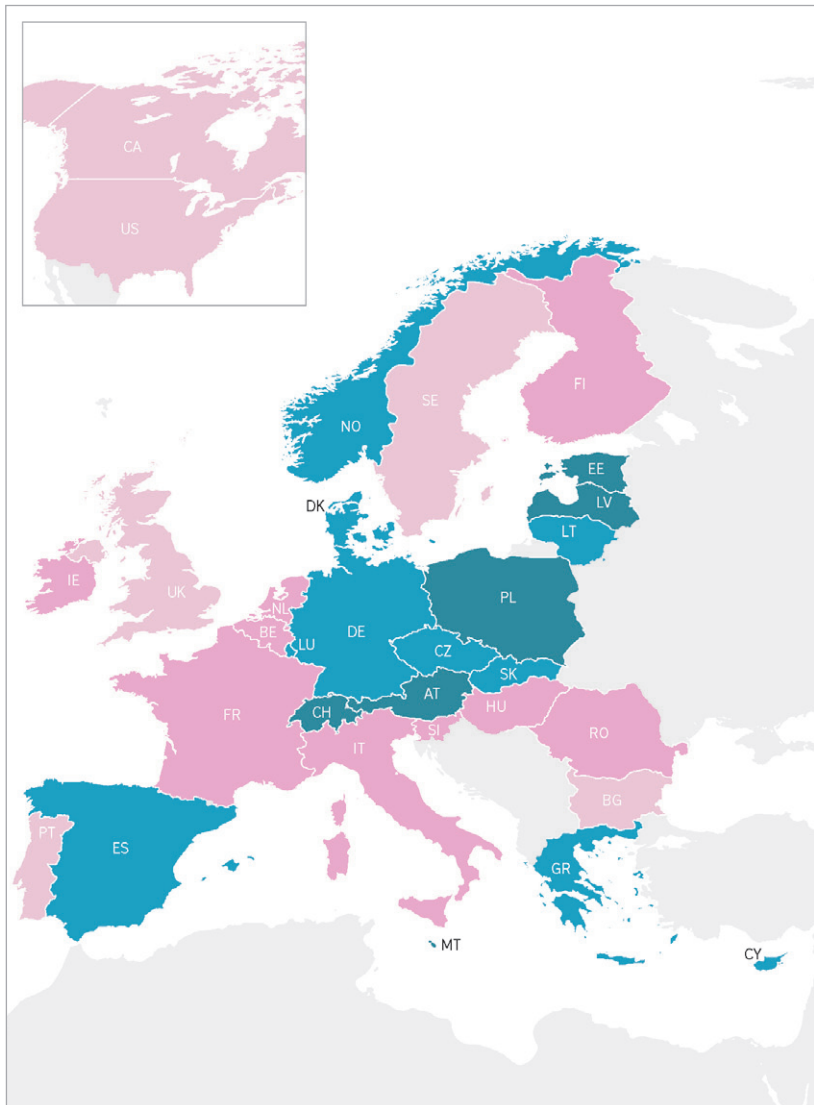
Zmiany i trendy

Polityka integracji systematycznie poprawia się w krajach, które usprawniają swoją politykę antydyskryminacyjną oraz równościową. W tym obszarze Europa ma największe osiągnięcia. Zanim tzw. dyrektywa „rasowa”, kamień milowy w tej dziedzinie, została uchwalona w 2000 r., jedynie 6 krajów UE posiadało legislację antyrasistowską. Od tej pory wszystkie kraje musiały poprawić sytuację we wszystkich 4 obszarach MIPEX. Największy postęp można było zaobserwować w nowych krajach imigracyjnych oraz w Europie Środkowej. MIPEX II dostrzegł pozytywne zmiany w DE, GR, LU, SI, oraz MIPEX III w EE (+14) oraz CZ (+24). Inne kraje również podjęły pewne kroki prawne w celu dostosowania się do legislacji unijnej. MIPEX III zaobserwował poprawę w BE, DK, FI, FR, LT, LU, MT oraz PL, podczas gdy prawo precedensowe wzmocniło ochronę np. w IE. Słaba polityka równościowa oraz zmniejszenie finansowania (np. w IE) oraz osłabienie woli politycznej (np. FR) mogą ograniczyć dostęp do sprawiedliwości.

ANTYDYSKRYMINACJA

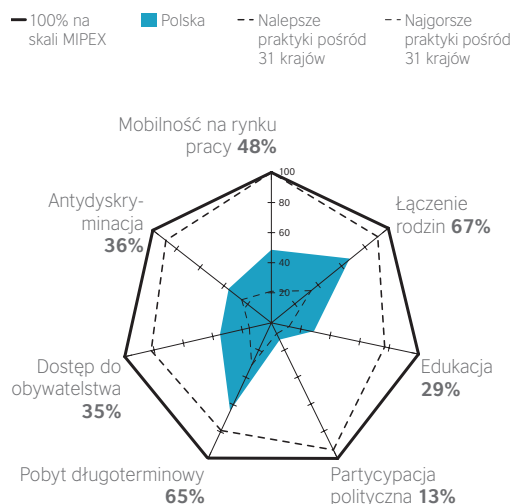
Ranking	Kraj	MIPEX% III	II
1	CA – Kanada	89	■ (89)
	US – Stany Zjednoczone	89	■
3	SE – Szwecja	88	■ (88)
4	UK – Zjednoczone Królestwo	86	▲ (81)
5	PT – Portugalia	84	■ (84)
6	BG – Bułgaria	80	■
7	BE – Belgia	79	▲ (70)
8	FI – Finlandia	78	▲ (77)
9	FR – Francja	77	▲ (74)
10	HU – Węgry	75	■ (75)
11	RO – Rumunia	73	■
12	NL – Holandia	68	■ (68)
13	SI – Słowenia	66	■ (66)
14	IE – Irlandia	63	▲ (55)
15	IT – Włochy	62	■ (62)
16	CY – Cypr	59	■ (59)
	NO – Norwegia	59	■ (59)
	SK – Słowacja	59	▲ (47)
	Średnia UE	59	■
19	LT – Litwa	55	▲ (50)
20	GR – Grecja	50	■ (50)
21	ES – Hiszpania	49	■ (49)
22	DE – Niemcy	48	■ (48)
	LU – Luksemburg	48	▲ (47)
24	DK – Dania	47	▲ (42)
25	CZ – Czechy	44	▲ (20)
26	AT – Austria	40	■ (40)
27	MT – Malta	36	▲ (27)
	PL – Polska	36	▲ (35)
29	EE – Estonia	32	▲ (18)
30	CH – Szwajcaria	31	■ (31)
31	LV – Łotwa	25	■ (25)

POLSKA

WWW.MIPEX.EU/POLAND

PRZEGLĄD WYNIKÓW

STRESZCZENIE

Tradycyjnie Polska jest krajem emigracyjnym, chociaż w ostatnim okresie z kraju wyjechało mniej Polaków z powodu globalnej recesji. Migranci spoza UE, wciąż rzadko spotykani w kraju, są coraz bardziej potrzebni do zaspokojenia niedoborów na rynku pracy. Rosnąca liczba studentów z zagranicy, jak również pracowników sezonowych, obecnie stara się o zezwolenie na pracę, w szczególności z Ukrainy, Białorusi, Rosji oraz Mołdowy.

W Polsce brakuje strategii integracyjnej dla migrantów spoza UE, co znajduje swoje odzwierciedlenie w słabych wynikach kraju w większości obszarów MIPEX. Wysokie wyniki w obszarze łączenia rodzin oraz pobytu długoterminowego Polska zawdzięcza ustawom, które nie były priorytetem politycznym i zostały ukształtowane na podstawie dyrektyw UE. Przynajmniej zgodnie z obowiązującą legislacją migranci mają zapewnione prawo do życia rodzinnego i przyszłości w Polsce.

Nieznaczna poprawa od roku 2007 (+1 na skali MIPEX) nie jest wystarczająca by nadążyć za innymi krajami, nadrabiającymi zaległości w dziedzinie integracji (-3 w rankingu MIPEX, za AT, CZ, GR). Negocjacje w sprawie projektu ustawy o obywatelstwie z 2009 oraz projektu ustawy o równym traktowaniu były bardzo trudne. Jeżeli zostaną uchwalone, znacznie poprawi się proces integracji poprzez zapewnienie podstawowych form ochrony przed dyskryminacją (od niedawna EE) oraz prawo do naturalizacji (od niedawna GR, LU).

ROZWÓJ POLITYKI INTEGRACYJNEJ W PORZĄDKU CHRONOLOGICZNYM

ZMIANY WYNIKÓW (%)

MOBILNOŚĆ NA RYNKU PRACY

MIPEX III

MIPEX II

ŁĄCZENIE RODZIN

PARTYCYPACJA POLITYCZNA

POBYT DŁUGOTERMINOWY

DOSTĘP DO OBYWATELSTWA

ANTYDYSKRYMINACJA

CAŁOŚĆ (BEZ EDUKACJI)

48

67

13

65

35

36

44

45

67

13

65

35

35

43

1: Eurostat
2: Eurostat
3: OECD SOPEMI 2010
4: Eurostat
5, 6, 7, 8, 9, 10: Ibid
11: Urban Audit
12: OECD SOPEMI 2010
13: Eurostat
14: OECD SOPEMI 2010
15: Eurostat
16: Eurostat

KLUCZOWE WNIOSKI

- Konieczny jest projekt ustawy o równym traktowaniu: Polska jest jednym z ostatnich krajów, który nie zapewnia podstawowych form ochrony.
- Polska to jedyny kraj, w którym nie ma organu ds. równości, służącego pomocą ofiarom dyskryminacji.
- Droga do polskiego obywatelstwa jest długa i niepewna: ostateczna decyzja jest uzależniona całkowicie od woli Prezydenta.
- Uchwała projektu ustawy o obywatelstwie z 2009 r. przybliży Polskę do średniej europejskiej.
- Lepszy dostęp do rynku pracy? Niektórzy migranci krótkoterminowi mają prawo do samozatrudnienia, ale wciąż wiele sektorów rynku pozostaje zamkniętych.
- Łączenie rodzin oraz pobyt długoterminowy: Polska na poziomie europejskiej średniej.
- Imigranci nie posiadają kluczowych praw publicznych, podobna sytuacja w 9 krajach Europy Środkowej.
- Dzieci-migranci mają prawo do pobierania nauki do 18 roku życia: system edukacji jest wciąż słabo dostosowany do specyficznych potrzeb dzieci migrantów, pomimo rozporządzenia dotyczącego języka polskiego oraz języków imigrantów z 2006 roku.

DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE MIGRACJI MIĘDZYNARODOWYCH

Migracja netto (2009) ¹	-1,000
Migracja obywateli państw trzecich (2008) ²	8,908
Kraje trzecie, z których pochodzi największa liczba migrantów (2008) ³	Ukraina, Białoruś, Wietnam
Liczba obywateli państw trzecich (TCN) (2009) ⁴	25,618
Obywatele państw trzecich (TCN) jako odsetek ludności kraju (2009) ⁵	0.10%
Odsetek osób urodzonych za granicą (2009) ⁶	0.10%
Wydane zezwolenia na pobyt dla członków rodziny (2009) ⁷	8,699
Wydane zezwolenia na pracę (2009) ⁸	11,123
Wydane zezwolenia na pobyt na podstawie podjęcia nauki w kraju (2009) ⁹	7,066
Wydane zezwolenia na pobyt ze względów humanitarnych (2009) ¹⁰	180
Miasta z największą liczbą obywateli państw trzecich (TCN) (2001) ¹¹	Warszawa 0.25%, Wrocław 0.13%, Kraków 0.11%
Wskaźnik zatrudnienia wśród osób urodzonych za granicą (2008, zmiana w stosunku do 2007) ¹²	43.55% +6.3%
Wskaźnik zatrudnienia w skali kraju (2009, zmiana w stosunku do 2006) ¹³	59.30% +4.8%
Wskaźnik bezrobocia wśród urodzonych za granicą (2008, zmiana w stosunku do 2007) ¹⁴	5.55% -3.8%
Wskaźnik bezrobocia w skali kraju (2009, zmiana w stosunku do 2006) ¹⁵	8.20% -5.7%
Nadanie obywatelstwa (2008, zmiana w stosunku do 2005) ¹⁶	1,800 -1,086

0 Styczeń 2009

Łączenie rodzin; pobyt długoterminowy
Zmiana wymaganej minimalnej wysokości dochodów dot. łączenia rodzin oraz zezwolenia na pobyt długoterminowy

0 Kwiecień 2009

Dostęp do obywatelstwa
Nowy projekt ustawy o obywatelstwie uchwalony przez parlament, ale został zaskarżony przez Prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego i jest obecnie rozpatrywany przez TK

0 Kwiecień 2010

Edukacja
Rozporządzenie Ministra Edukacji dotyczące możliwości dzieci-migrantów ucznia się języka polskiego oraz języka i kultury kraju pochodzenia

MIPEX III

2010

POLSKA

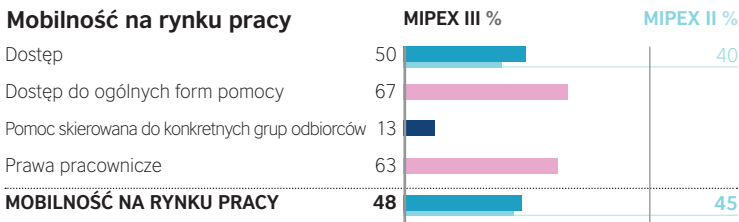
WWW.MIPEX.EU/POLAND

Założenie firmy rodzinnej

Chociaż kilka kategorii migrantów tymczasowych oraz ich rodziny nie mają równego dostępu do rynku pracy, mogą oni założyć własną firmę na podstawie ustawy o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej z 2009. Polska zwiększyła dostęp do rynku pracy, ponieważ musiała się dostosować do dyrektyw UE dotyczących łączenia rodzin (2003/86/EC) oraz swobody przemieszczania się (2004/38/EC).

Mobilność na rynku pracy

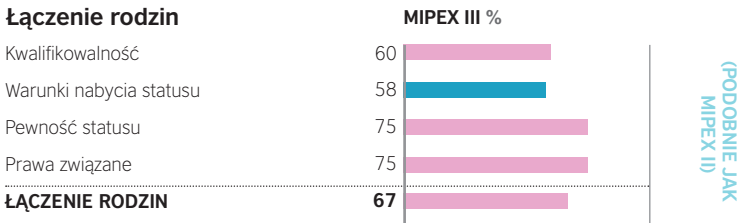
Polska polityka integracyjna jest również niekonsekwentna, jak polityki innych krajów Europy Środkowej: migranci spoza UE, posiadający prawo do pracy, są jednocześnie zachęcani oraz zniechęceni do integracji na rynku pracy. Mogą oni korzystać ze szkoleń oraz z pomocy publicznych służb zatrudnienia, ale nie mogą zmienić pracy oraz budować swojej kariery z taką samą łatwością, jak obywatele UE. Nie mogą oni pracować w sektorze publicznym, podobnie jak w pozostałych 9 krajach. Pomoc skierowana do konkretnych grup beneficjentów jest ograniczona – tak jak w całej Europie Środkowej (patrz, EE). Głównym powodem, dla którego migranci uzyskali równe prawo do samozatrudnienia, były starania Polski, by spełnić zobowiązania wobec UE. W odróżnieniu od Polski, inne kraje, które od niedawna przyciągają migrantów zarobkowych (CZ, ES), na ogół gwarantują migrantom oraz ich rodzinom równy dostęp do wszystkich sektorów na rynku pracy.

Warunki oraz procedura: od prawa do praktyki

W większości krajów europejskich nie ma wielu ograniczeń prawnych dotyczących łączenia rodzin, lecz procedura jest tak mocno obciążona uznaniowością, że wniosek może zostać odrzucony na podstawie całego szeregu powodów. Polski ten trend nie dotyczy. Chociaż długotrwałość oraz koszt procedury może się wydawać uciążliwy, jest niewiele powodów dla których władze mogą odrzucić wniosek lub wycofać zezwolenie (jak to ma miejsce w CA, IT, ES). Rodziny są informowane dlaczego taka, a nie inna decyzja została podjęta, oraz mają możliwość odwołania się od niej (jak ma to miejsce w 24 innych krajach).

Łączenie rodzin

Polskie prawo wspiera życie rodzinne imigrantów w nieco większym stopniu niż prawo w innych krajach. Obowiązujące przepisy uznają potrzebę łączenia imigrantów z krajów spoza UE z ich małżonkami, dziećmi, oraz – w szczególnych przypadkach – z dalszą rodziną. Jednak sponsorzy nie mogą składać wniosku o zezwolenie na pobyt dla członków swoich rodzin przez pierwsze 2 lata, nawet jeżeli mają pewne źródła utrzymania rodziny. Jedynie 8 z 27 krajów członkowskich UE zmusza migrantów do tak długiego okresu oczekiwania. Przynamniej według przepisów prawnych, procedura powinna być w mniejszym stopniu obciążona uznaniowością, niż w innych krajach Europy Środkowej (patrz, ramka), podczas gdy wymagania stawiane sponsorom nie różnią się od średniej europejskiej. Warunki oraz opóźnienia również ograniczają możliwość członków rodziny do uzyskania samoistnego dokumentu pobytowego.

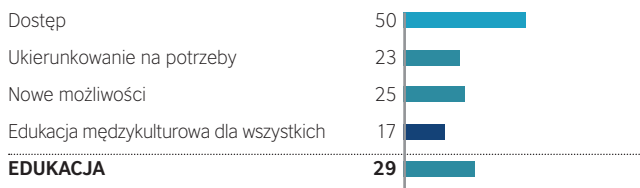
Nowe kraje, które przyciągają pracowników-migrantów, na ogół zapewniają im pełny dostęp do rynku pracy.

POLSKA

Patrz, CZ, PT, ES.
Inne kraje również nadrabiają różnice, patrz GR, HU.

Edukacja

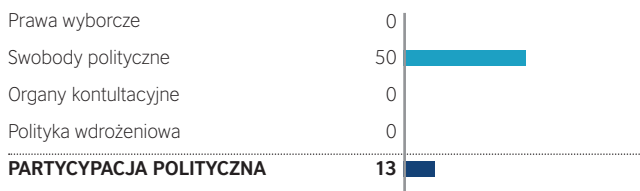
MIPEX III %

Tak jak w większości krajów Europy Środkowej, polskie szkoły nie są dobrze przygotowane do integracji uczniów-imigrantów. Ułatwienia w dostępie są połowiczne. Wszystkie dzieci-migranci, niezależnie od ich statusu, są traktowane na równi z polskimi uczniami do osiągnięcia przez nich 18 roku życia. Chociaż istnieją pewne projekty, to na ogół polska polityka edukacyjna nie odpowiada potrzebom i możliwościom kulturowo zróżnicowanego grona uczniów. Uczniowie mogą mieć problem z osiągnięciem poziomu znajomości języka polskiego, niezbędnego do nauki, ponieważ istniejące kursy są ograniczone w czasie i mają słaby poziom merytoryczny. Szkoły mogą, ale nie muszą, zatrudniać specjalnie wykwalifikowanych asystentów nauczycieli, czy prowadzić zajęcia z języka i kultury dzieci-migrantów we współpracy z ambasadami. Edukacja międzykulturowa na ogół nie jest uwzględniona w programie szkolnym lub w codziennym życiu szkoły (patrz, CZ, EE, PT).

Partycypacja polityczna

MIPEX III %

(PODOBIE JAK
MIPEX II)

Imigrant spoza UE ma bardzo ograniczone możliwości uczestniczenia w życiu politycznym. Polska jest przedostatnia w rankingu krajów pod względem partycypacji politycznej, obok CZ, tuż przed RO. Od 2007 r., nie podjęto żadnych kroków, by ten wynik poprawić. Migranci nie mają prawa głosu w wyborach na jakimkolwiek szczeblu, oraz nie mają możliwości przekazania swoich opinii za pomocą jakiegokolwiek organu konsultacyjnego ds. imigracji, wbrew trendom w innych krajach (np. IE, ES, PT). Migranci również nie mogą powołać swojego stowarzyszenia lub wstąpić do partii politycznej. Są to poważne ograniczenia podstawowych swobód obywatelskich, które również występują w 9 krajach Europy Środkowej. Imigranci nie otrzymują również finansowania strukturalnego, które by umożliwiło reprezentowanie ich społeczności w debacie publicznej.

POLSKA

WWW.MIPEX.EU/POLAND

Pobyt długoterminowy

Kwalifikowalność

MIPEX III %

42

Warunki nabycia

75

Pewność statusu

57

Prawa związane

88

POBYT DŁUGOTERMINOWY

65

(PODOBIE JAK
MIPEX II)

Dzięki zmianom prawnym wynikającym z dostosowania się do prawa unijnego, pobyt długoterminowy w Polsce jest jedną z mocniejszych stron polityki integracyjnej. Rezydent spoza UE musi mieszkać w kraju co najmniej 5 lat, by móc ubiegać się o pobyt stały, przy czym nie może on opuszczać Polski w tym okresie na dłużej niż 6 miesięcy. Warunki te są oparte o podstawowe wymagania prawa europejskiego. Osoby ubiegające się o zezwolenie na pobyt powinny mieć stosunkowo pewny status prawny. Większość krajów Europy Środkowej ma więcej problemów z uznaniowością (np. HU, SK, LV). Osoba, której udzielono zezwolenia na pobyt długoterminowy, może podróżować do swojego kraju pochodzenia, ale nie może tam zostać na dłużej niż jeden rok. W Polsce, rezydenci długoterminowi cieszą się równym dostępem do zatrudnienia oraz świadczeń społecznych, tak jak w innych krajach UE, ale podlegają specjalnej procedurze uznania ich kwalifikacji zdobytych za granicą.

Prezydent zaskarża projekt ustawy o obywatelstwie

Projekt ustawy o obywatelstwie z 2009 roku miał wprowadzić jasno określoną drogę do obywatelstwa dla osiedlonych w Polsce obywateli innych państw. W ramach procedury, opartej na zasadach państwa prawa, decyzje musiałyby być uzasadnione, a całość procedury podlegałaby kontroli sądowej. Osoby, które spełniałyby warunki prawne oraz pomyślnie przeszłyby sprawdzenie wiarygodności danych osobowych, miałyby prawo do uzyskania obywatelstwa. Osoby posiadające zezwolenie na pobyt stały, bezpaństwowcy, uchodźcy oraz małżonkowie obywateli mogliby ubiegać się o obywatelstwo po kilku latach pobytu. W kwietniu 2009 r., Prezydent zawetował projekt ustawy, głównie po to, by nie pozwolić władzom wojewódzkim na ograniczenie roli Prezydenta w przebiegu procedury. Projekt ustawy trafił do Trybunału Konstytucyjnego.

Dostęp do obywatelstwa

Kwalifikowalność

MIPEX III %

15

Warunki nabycia

57

Pewność statusu

43

Podwójne obywatelstwo

25

DOSTĘP DO OBYWATELSTWA

35

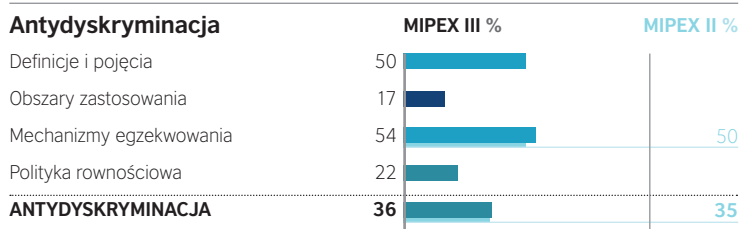
(PODOBIE JAK
MIPEX II)

Tak jak w wielu krajach Europy Środkowej, dostęp do obywatelstwa jest słabą stroną w Polsce. Prezydent zaskarżył projekt ustawy mający na celu znaczne poprawienie tej sytuacji (patrz ramka). Jedyne Prezydent Polski może wycofać nadane obywatelstwo, dzięki czemu imigranci cieszą się stosunkową pewnością raz nadanego statusu. Jednocześnie, jedynie on zatwierdza naturalizację, w wyniku czego osoby ubiegające się o obywatelstwo czują się bardzo niepewnie w trakcie całej procedury. Ich wnioski mogą być bowiem odrzucone na podstawie wielu nieprecyzyjnych przyczyn, brak jest jakichkolwiek gwarancji prawnych. Obecna droga do uzyskania obywatelstwa jest długa dla pierwszego pokolenia imigrantów (10 lat), oraz nie bierze pod uwagę sytuacji drugiego i trzeciego pokolenia. Chociaż podstawowym warunkiem jest znajomość języka polskiego, w praktyce również mogą być brane pod uwagę przeszłość kryminalna oraz wysokość dochodów.

Przeciwdziałanie dyskryminacji wpływa korzystnie na politykę integracyjną, w szczególności w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

POLSKA

Informacje o krajach-liderach: patrz, BG, RO, HU. Ostatnie zmiany: patrz, CZ, oraz EE.

Chociaż Polska wprowadziła pewne pozytywne zmiany, kraj ten wciąż nie oferuje swoim mieszkańcom zadawalającej ochrony przed dyskryminacją, co stawia Polskę pod tym względem znacznie poniżej średniej europejskiej. Rezydenci są chronieni przed dyskryminacją ze względu na narodowość, etniczność oraz religię, ale jedynie w dziedzinie zatrudnienia. Natomiast w 15 krajach ochrona jest rozszerzona na wszystkie sfery życia. Mieszkańcy Polski nie są prawnie chronieni przed jakimikolwiek formami dyskryminacji w obszarze edukacji, opieki społecznej lub dostępu do towarów i usług – Polska łamie tzw. dyrektywę o równości rasowej. Ochrona przed dyskryminacją w tych obszarach życia społecznego obowiązuje prawie we wszystkich 31 krajach objętych badaniem MIPEX.

Procedury wdrożenia tych słabych regulacji prawnych są również oceniane poniżej średniej. Jeżeli wszczęto postępowanie, ofiary mają dostęp do szeregu procedur prawnych oraz mogą korzystać z pomocy prawnej. Od 2009 r. istnieje ochrona przeciwko wiktymizacji w obszarze zatrudnienia oraz kształcenia zawodowego. Jednak w większości przypadków, ofiary same muszą wnieść pozew do sądu, bez pomocy ze strony wyspecjalizowanej agencji. Urząd Pełnomocnika Rządu ds. równości, utworzony w 2008 r., wspiera rząd w kwestiach związanych z polityką antydyskryminacyjną, ale już nie zapewnia pomocy ofiarom dyskryminacji w ich sprawach. Polska obecnie jest jedynym krajem członkowskim UE, który nie utworzył niezależnego organu ds. dyskryminacji, co jest wymagane przez legislację unijną. Zaangażowanie rządu w kwestie równości jest bardzo słabe w ramach jego kompetencji – słabsze niż w większości krajów członkowskich UE.

Warto odnotować kilka ostatnich prób wdrożenia Dyrektywy Równościowej oraz prac nad projektem ustawy o równym traktowaniu. Obecny projekt (Maj 2010 r.) wprowadza minimalne standardy, tak jak ma to miejsce w CZ oraz EE. Nawet przy tak ograniczonym zakresie, wszyscy mieszkańcy Polski byłiby objęci ochroną przed różnymi formami dyskryminacji we wszystkich obszarach życia. Na mocy projektu ustawy, Rzecznik Praw Obywatelskich będzie miał kompetencje do rozpatrywania indywidualnych przypadków dyskryminacji.

LISTA WSKAŹNIKÓW

1. MOBILNOŚĆ NA RYNKU PRACY

1.1 Dostęp

1. Bezwzględny dostęp do zatrudnienia; 2. Dostęp do sektora prywatnego; 3. Dostęp do sektora publicznego; 4. Bezwzględny dostęp do samozatrudnienia; 5. Dostęp do samozatrudnienia

1.2 Dostęp do ogólnych form pomocy

6. Publiczne służby zatrudnienia; 7. Edukacja oraz kształcenie zawodowe; 8. Uznawalność kwalifikacji

1.3 Pomoc skierowana do konkretnych grup odbiorców

9. Ułatwienia uznawalności kwalifikacji; 10. Instrumenty integracji ekonomicznej obywateli państw trzecich; 11. Instrumenty integracji ekonomicznej młodzieży i kobiet-migrantek; 12. Wspieranie dostępu do publicznych służb zatrudnienia

1.4 Prawa pracownicze

13. Dostęp do członkostwa w związkach zawodowych; 14. Dostęp do pomocy społecznej; 15. Warunki pracy; 16. Polityka informacyjna

2. ŁĄCZENIE RODZIN

2.1 Kwalifikowalność

17. Czas i dokumenty brane pod uwagę; 18. Partnerzy oraz ograniczenia wiekowe; 19. Dzieci nieletnie; 20. Członkowie rodziny pozostający na utrzymaniu migranta; 21. Dorosłe dzieci pozostające na utrzymaniu migranta

2.2 Warunki nabycia statusu

22. Warunki integracji przed wyjazdem; 23. Warunki integracji po przyjeździe; 24. Warunki zamieszkania; 25. Środki finansowe; 26. Maksymalna długość pobytu; 27. Koszty

2.3 Pewność statusu

28. Okres ważności; 29. Podstawy do odrzucenia, wycofania, odmowy; 30. Brane pod uwagę warunki sytuacji osobistej; 31. Zabezpieczenia prawne

2.4 Prawa związane ze statusem

32. Samoistny dokument pobytowy dla rodziców oraz dzieci; 33. Przypadek owdowienia, rozvodu, śmierci, przemocy; 34. Dla członków dalszej rodziny; 35. Dostęp do edukacji i szkoleń; 36. Zatrudnienie i samozatrudnienie; 37. Pomoc społeczna

3. EDUKACJA

3.1 Dostęp

38. Dostęp do edukacji przedszkolnej; 39. Edukacja obowiązkowa jako prawo; 40. Uznawalność wcześniej zdobytego wykształcenia; 41. Wsparcie dla dostępu do edukacji ponadpodstawowej; 42. Dostęp do kształcenia zawodowego; 43. Dostęp do szkolnictwa wyższego; 44. Poradnictwo

3.2 Ukierunkowanie na potrzeby

45. Programy przygotowawcze; 46. Pomoc w nauczaniu języków; 47. Monitorowanie uczniów; 48. Sytuacja edukacyjna uczniów-migrantów; 49. Kształcenie nauczycieli

3.3 Nowe możliwości

50. Możliwość uczenia się języków krajów pochodzenia migrantów; 51. Kultury imigrantów; 52. Promowanie integracji i monitorowanie segregacji; 53. Instrumenty wspierania nauczycieli oraz społeczności lokalnych

3.4 Edukacja międzykulturowa dla wszystkich

54. W programie szkolnym; 55. Wspieranie inicjatyw informacyjnych przez państwo; 56. Zmiany programów szkolnych w celu uwzględnienia zróżnicowania kulturowego; 57. Dostosowanie życia codziennego szkoły; 58. Migranci w gronie pedagogicznym; 59. Kształcenie nauczycieli

4. PARTYCYPACJA POLITYCZNA

4.1 Prawa wyborcze

60. Prawo głosu w wyborach ogólnokrajowych; 61. Wybory regionalne; 62. Wybory samorządowe; 63. Prawo do kandydowania w wyborach samorządowych

4.2 Swobody polityczne

64. Prawo do zrzeszania; 65. Partie polityczne; 66. Tworzenie mediów

4.3 Organy konsultacyjne

67. Konsultacje na poziomie ogólnonarodowym; 68. Poziom regionalny; 69. Poziom miasta stołecznego; 70. Poziom miasta

4.4 Polityka wdrożeniowa

71. Polityka informacyjna; 72. Finansowanie publiczne/ wspieranie ogólnonarodowych organów ds. imigrantów; 73. Regionalne organy ds. imigrantów; 74. Lokalne organy ds. imigrantów; 75. Na poziomie lokalnym w mieście

5. POBYT DŁUGOTERMINOWY

5.1 Kwalifikowalność

76. Wymagany okres pobytu oraz wymagane dokumenty;
77. Wliczanie okresu bycia uczniem/studentem; 78.
Dozwolone okresy uprzedniego przebywania za granicą

5.2 Warunki nabycia

79. Warunki dotyczące języka i integracji; 80. Środki finansowe; 81. Okres trwania procedury; 82. Koszty

5.3 Pewność statusu

83. Okres ważności; 84. Odnawialność dokumentu pobyтового; 85. Okresy przebywania poza granicami kraju; 86. Podstawy do odrzucenia, wycofania lub odmowy; 87. Warunki sytuacji osobistej brane pod uwagę przed wydaleniem; 88. Ochrona przed wydaleniem; 89. Formy ochrony prawnej

5.4 Prawa związane z nabytym statusem

90. Pobyt po przejściu na emeryturę; 91. Warunki pracy; 92. Świadczenia socjalne; 93. Uznawalność kwalifikacji

6. DOSTĘP DO OBYWATELSTWA

6.1. Kwalifikowalność

94. Okres pobytu dla pierwszego pokolenia imigrantów;
95. Okresy przebywania za granicą; 96. Partnerzy/ małżonkowie obywateli; 97. Prawo do obywatelstwa nabyte przez urodzenie dla drugiego pokolenia;
98. Dla trzeciego pokolenia

6.2 Warunki nabycia

99. Język; 100. Obywatelstwo/integracja; 101. Środki finansowe; 102. Niekaralność; 103. Nieposzlakowana opinia; 104. Maksymalny okres trwania procedury; 105. Koszty

6.3 Pewność statusu

106. Dodatkowe podstawy do odmowy; 107. Uznaniowość a odmowa; 108. Okoliczności sytuacji osobistej przed udzieleniem odmowy; 109. Ochrona prawna; 110. Podstawy do wycofania statusu; 111. Ramy czasowe wycofania statusu; 112. Bezpaństwowość

6.4 Podwójne obywatelstwo

113. Podwójne obywatelstwo dla pierwszego pokolenia;
114. Dla drugiego/trzeciego pokolenia

7. ANTYDYSKRYMINACJA

7.1 Definicje i pojęcia

115. Definicje obejmują pośrednią i bezpośrednią dyskryminację, molestowanie, podżeganie do dyskryminacji; 116. Dyskryminacja przez asocjację lub na podstawie przypisywanych cech; 117. W stosunku do osób fizycznych oraz prawnych; 118. Sektor publiczny; 119. Zakazy prawne; 120. Swoboda zrzeszania się ograniczona w przypadku podważania równości; 121. Dyskryminacja wielokrotna

7.2 Obszary zastosowania

122. Prawo antydyskryminacyjne reguluje dyskryminację ze względu na rasę, etniczność, religię, przekonania oraz narodowość/obywatelstwo w obszarze zatrudnienia i kształcenia zawodowego; 123. Edukacja; 124. Ochrona socjalna, w tym opieka społeczna; 125. Upośledzenie społeczne; 126. Dostęp do dóbr i usług oraz dostarczanie usług publicznie dostępnych, włącznie z zakwaterowaniem; 127. Służba zdrowia;

7.3 Mechanizmy egzekwowania

128. Dostępne procedury; 129. Alternatywne rozwiązanie sporów; 130. Podstawy; 131. Okresy trwania; 132. Ciężar dowodu; 133. Testy sytuacyjne oraz dane statystyczne; 134. Wiktymizacja; 135. Pomoc państwa; 136. Rola instytucji prawnych; 137. Zakres typów spraw sądowych; 138. Sankcje; 139. Zamiar dyskryminacji

7.4. Polityka równościowa

140. Istnienie wyspecjalizowanej agencji ds. równości; 141. Pomoc dla ofiar; 142. Funkcje w roli organu quasi-sądowy; 143. Pozycja prawna; 144. Możliwość inicjowania postępowań, prowadzenia dochodzenia, egzekwowania wyników; 145. Upowszechnianie informacji oraz promowanie dialogu przez państwo; 146. Mechanizmy zapewniające zgodność na poziomie krajowym z odpowiednimi jednostkami rządowymi; 147. Instytucje publiczne promujące równość w dostępie do stanowisk oraz umów; 148. Akcja pozytywna

**Proszę zwrócić uwagę, że jest to lista skrócona.
Pełna lista wskaźników dostępna jest na stronie
www.mipex.eu**

PARTNERZY ZARZĄDZAJĄCY

PARTNERZY BADAWCZY

University of
Szeged –
Faculty of Law

Universität
Konstanz

PARTNERZY KRAJOWI

HEINRICH BÖLL STIFTUNG

LITHUANIAN
SOCIAL
RESEARCH
CENTRE

„MIPEX zwięźle opisuje polityki integracyjne w Europie oraz w Ameryce Północnej oraz określa ich mocne i słabe strony. Jest bogatym źródłem wiedzy dla członków Parlamentu Europejskiego na temat tworzenia warunków sprzyjających partycypacji imigrantów w naszych kulturowo zróżnicowanych społeczeństwach, daje możliwość porównania polityk oraz oferuje praktyczne rady, w jaki sposób słabe strony zamieniać w mocne.”

JUAN FERNANDO LÓPEZ AGUILAR, PRZEWODNICZĄCY KOMISJI WOLNOŚCI OBYWATELSKICH, SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

„Od lat MIPEX jest cennym narzędziem systematycznego opisu, katalogowania oraz ewaluacji istniejących polityk integracyjnych w Unii Europejskiej. Cieszę się, że mogę wspierać tę inicjatywę, szczególnie, że III edycja obejmuje wszystkie kraje członkowskie UE, a więc więcej polityk istotnych dla integracji. MIPEX jest dobrą podstawą do przeprowadzenia analiz trendów w Europie. Warto odnotować, że na ogół kraje członkowskie mają lepsze wyniki w tych obszarach, które są regulowane przez legislację unijną, takich jak łączenie rodzin, pobyt długoterminowy oraz antydyskryminacja.”

CECILIA MALMSTRÖM, EUROPEJSKA KOMISARZ DO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

„MIPEX wspiera podmioty działające na rzecz praw człowieka w formułowaniu dokładnych pytań o wdrażanie przez rządy międzynarodowych zasad dotyczących praw podstawowych na poziomie polityki i prawa krajowego. MIPEX przenosi normatywne standardy na poziom praktyczny oraz precyzuje, jak konstrukty prawne przekładają się na dostęp imigrantów do pracy i edukacji, gwarancje ich prawa pobytu oraz prawo do życia rodzinnego, promowanie partycypacji politycznej oraz ochronę przed dyskryminacją.”

ILZE BRANDS KEHRIS, PRZEWODNICZĄCA ZARZĄDU EUROPEJSKIEJ AGENCJI SPRAW PODSTAWOWYCH

„MIPEX jest imponującym wynikiem pracy międzynarodowego zespołu badaczy i ekspertów nad przygotowaniem mapy polityk integracyjnych w coraz liczniejszej grupie krajów świata. Ich rezultaty będą inspiracją dla dalszych międzynarodowych analiz porównawczych, jak również zapewnią szeroką rzetelną wiedzę, która może posłużyć do opracowania świadomej polityki integracyjnej. Dla badaczy oraz twórców polityki integracyjnej, stowarzyszonych w Metropolis Project, MIPEX będzie kopalnią wiedzy do dalszych analiz oraz kształtowania polityki.”

HOWARD DUNCAN, KIEROWNIK PROJEKTU METROPOLIS

„Jestem pod dużym wrażeniem jakości Indeksu Polityki Integracji Migrantów (MIPEX). Wasze długofalowe podejście do zagadnień integracji jest bardzo obiecujące. Myślę, że potrzebujemy monitorować problematykę integracyjną równie dokładnie, jak robimy to w przypadku zdrowia, edukacji czy zatrudnienia. Potrzebujemy również skierowania debaty na sferę konkretnych faktów i liczb, z dala od ideologicznych debat oraz pustej retoryki, które obecnie dominują zagadnienia integracji. Uważam, że inicjatywa utworzenia Indeksu Polityki Integracji Imigrantów (MIPEX), podjęta przez British Council oraz Migration Policy Group, jest naprawdę znakomita. Popieram Wasz projekt bez wahania oraz życzę projektowi MIPEX wszystkiego najlepszego.”

AMIN MAALOUF, PISARZ

WWW.MIPEX.EU

MIPEX III powstał w ramach projektu *Outcomes for Policy Change*, współfinansowanego przez Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich